

भाजपने मदत केली नसल्याने माझा पराभव : सरवणकर

■ **मुंबई** : मुंबई महापालिकेच्या निवडणुकीत पराभवाची चव चाखावी लागलेल्या शिंदे गटाच्या समाधान सरवणकर यांनी भाजपवर थेट निशाणा साधला आहे. भाजपने मदत न केल्यामुळे माझा पराभव झाला. माझ्या विरोधात विरोधी २ पक्षांच्या पक्षप्रमुखांची मुले प्रचार करत होती. पण भाजपच्या एकाही नेत्याने मला मदत केली नाही. उलट माझा प्रचार करू नका असा अपप्रचार ते करत होते, असे सरवणकर यांनी म्हटले आहे. समाधान सरवणकर हे शिंदे गटाचे बडे नेते तथा सिद्धिविनायक ट्रस्टचे अध्यक्ष सदा सरवणकर यांचे सुपुत्र आहेत. ते मुंबई महापालिकेच्या प्रभाग क्रमांक १९४ मधून निवडणुकीच्या रिंगणात होते. ठाकरे गटाच्या निशिकांत शिंदे यांनी त्यांचा पराभव केला. त्यानंतर आता त्यांनी आपल्या पराभवासाठी भाजपला जबाबदार धरले आहे. ते म्हणाले, माझ्या प्रभागात माझ्या विरोधात ४-५ आमदार प्रचार करत होते. विरोधी बाकावरील २ पक्षांच्या पक्षप्रमुखांची मुले माझ्या मतदारसंघात प्रचारात उतरली होती. त्यांचे मुख्य टागेट मी होते. त्यानंतरही मतदार माझ्यासोबत उभे राहिले. पण माहीम विधानसभेत मला भाजपची कोणतीही मदत झाली नाही. भाजपचे विशिष्ट एक पदाधिकारी होते. त्यांनी सर्वाना सांगितले की, यांना मदत करू नका. आपल्याला काहीतरी आले असल्याचा मेसेज त्यांनी व्हॉट्सएपवरून व्हायरल केला. त्यामुळे आम्हाला माहीममध्ये कुणीही मदत केली नाही. व्हॉट्सएप चॅटमध्येही लिहिण्यात आले होते की, आपल्याला यांचे काम करायचे नाही. आपल्याला त्यांचा पराभव करायचा आहे, असे ते म्हणाले.

दिव्यांग तथा वरिष्ठ नागरिकांना दर्शनाची सुविधा उपलब्ध करून द्या

■ **जालना** : येरूळ येथील ज्योतिर्लिंग घुणेश्वर हे भारतातील बारा ज्योतिर्लिंगांत असून येथे पूर्ण देश तथा विदेशातून भाविक दर्शनासाठी येतात. येथे आलेल्या दिव्यांग भाविक तथा वरिष्ठ आणि अतिवरिष्ठ नागरिक यांना दर्शनाची वेगळी व्यवस्था नाही. हि व्यवस्था सहसा प्रत्येक मोठ्या मंदिरात असते. तसेच पार्सेसची पण सुविधा नाही. तरी ही व्यवस्था करण्यात यावी. अशी मागणी भाविकांनी केली आहे. याबद्दल येथील व्यवस्थापकीय विश्वस्त श्री योगेश टोपरे यांनी बोलतांना सांगितले की हे मंदिर अवर्षाीन असून भारतीय पुरातत्व विभाग तर्फे संरक्षित आहे. येथे वेगवेगळ्या दराव्यांची व्यवस्था नाही. यामुळे दिव्यांग, वरिष्ठ तथा अतिवरिष्ठ भाविकांना वेगळी व्यवस्था नाही. तरी पुढे विचार करू, असे आश्वासन दिले.

'कात्रजचा घाट' दाखवला

■ **पुणे** : जर पवार फॅमिली महाराष्ट्रात कुठेही जाऊन उभे राहत असेल तर मी कुठेही उभे राहू शकतो. बारामतीच्या जनतेने आग्रह केल्यास बारामती विधानसभा निवडणूक लढणार, असे विधान ओबीसी नेते लक्ष्मण हाके यांनी केले आहे. जिल्हा परिषदेच्या निवडणुका दोन्ही राष्ट्रवादी एकत्र लढणार असल्याचे बोलले जात असतानाच लक्ष्मण हाके यांनी पवारांच्या विरोधात बारामती विकास आघाडी स्थापन करण्याचा निर्णय जाहीर केला आहे.

लक्ष्मण हाके म्हणाले, गेले कित्येक वर्ष बारामतीतील सत्ता पवारांच्या हातात असताना देखील तालुक्याच्या जिरायती भागात अद्याप देखील पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न देखील त्यांना सोडवता आला नाही. पवारांना आता सर्व लोकांनी ओळखलेय त्यामुळे पुणे, पिंपरी चिंचवड सह सर्व महानगरपालिकातून पवार जवळपास सत्तेबाहेर झालेत. अजित पवार पहाटे उठून पुणे आणि पिंपरी चिंचवड आणि बारामती मध्येच का जातात बाकी कडे का जात नाहीत, असा सवाल हाके यांनी केला आहे. तसेच अजित पवार पहाटे महाराष्ट्राचे उपमुख्यमंत्री म्हणून सांगली महापालिकेत, परभणीच्या महापालिकेत, चंद्रपूरच्या महापालिकेत पहाटे जाऊन विकास विकास बघितला आहे का? असाही प्रश्न लक्ष्मण हाके यांनी उपस्थित केला आहे. पिंपरी चिंचवड, पुणे महापालिका यांनीई जहागीर समजली होती, त्या लोकांनी यांना कात्रजचा घाट दाखवला, अशी टीका हाके यांनी केली.

मित्रपक्षांचे दबावतंत्र धुडकावत सत्तेची तयारी सुरू : दिल्लीतील बैठकीत मुहूर्त ठरला मुंबईत होणार भाजपचाच महापौर

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २०** : देशातील सर्वात श्रीमंत महानगरपालिका असलेल्या मुंबई महापालिकेच्या सत्तेचा सस्पेंस आता संपला असून, भारतीय जनता पक्षाने आपला 'राज्याभिषेक' करण्याचा मुहूर्त निश्चित केला आहे.

येत्या ३० जानेवारीला मुंबई महानगरपालिकेत भाजपचा महापौर कारभाराची सूत्रे हातात घेणार असल्याची माहिती दिल्लीतील सूत्रांकडून मिळत आहे. या निर्णयामुळे गेल्या अनेक दशकांपासूनची मुंबईवर सत्ता गाजवण्याची भाजपची प्रतीक्षा आता संपुष्टात येणार असल्याचे स्पष्ट झाले आहे. भाजपचे नवनविर्वाचित राष्ट्रीय अध्यक्ष नितीन नबीन यांनी मंगळवारी अधिकृतपणे आपला पदभार स्वीकारला आहे. या

सोहळ्यासाठी मुंबई आणि राज्यातील भाजपचे दिग्गज नेते सध्या दिल्लीत पोहोचले आहेत. याच नेत्यांच्या उपस्थितीत झालेल्या बैठकीत मुंबईच्या महापौरपदाबाबत अंतिम शिक्कामोर्तब करण्यात आले. नितीन नबीन यांच्या कार्यकाळाची सुरुवात मुंबईसारख्या प्रतिष्ठेच्या

महापालिकेवरील विजयाने व्हावी, अशी रणनीती पक्षश्रेष्ठींनी आखली आहे. मुंबईच्या महापौरपदासाठी पक्षाने खूप वाट पाहिली आहे, आता कोणत्याही परिस्थितीत तडजोड केली जाणार नाही, असा स्पष्ट संदेश दिल्लीहून देवेंद्र फडणवीस यांना आधीच देण्यात आला होता.

संख्याबळाचे गणित आणि महायुतीचा पेच

मुंबई महापालिकेच्या नुकत्याच झालेल्या निवडणुकीत भाजप ८९ जागांसह सर्वात मोठा पक्ष ठरला आहे. मात्र, बहुमताचा ११४ हा आकडा गाठण्यासाठी भाजपला मित्रपक्ष असलेल्या शिवसेना (एकनाथ शिंदे गट) यांच्या २९ नगरसेवकांच्या पाठिंब्याची नितांत गरज आहे. भाजप आणि शिंदे गटाचे मिळून एकूण ११८ नगरसेवक होत असल्याने महायुतीकडे स्पष्ट बहुमत आहे. परंतु, हीच संधी साधून शिंदे गटाने भाजपवर दबाव टाकण्यास सुरुवात केली होती.

मित्रपक्षांना योग्य त्या सन्मानाने सोबत घ्या, पण महापौरपदावर दावा सोडू नका, असे कडक निर्देश हायकमांडने दिले होते.

३० जानेवारीला ऐतिहासिक 'राज्यारोहण'

दिल्लीतील भाजप नेत्यांच्या गोटातून मिळलेल्या माहितीनुसार, ३० जानेवारी रोजी भाजप आपला महापौर बसवून मुंबई महापालिकेच्या इतिहासात नवे पर्व सुरू करणार आहे. या दिवशी केवळ महापौरच नव्हे, तर गटनेत्यांची निवड आणि

इतर वैधानिक समित्यांबाबतही भाजप आपले वर्चस्व सिद्ध करेल.

सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, एकनाथ शिंदे यांनी भाजपकडे पहिल्या अडीच वर्षांसाठी मुंबईचे महापौरपद आणि पालिकेच्या तिजोरीची चावी मानल्या जाणाऱ्या 'स्थायी समिती'सह 'बेस्ट समिती'त मोठा वाटा मागितला होता. मात्र, भाजपच्या दिल्लीतील नेतृत्वाने हे 'प्रेसर पॉलिटिक्स' पूर्णपणे झिडकारल्याचे दिसत आहे.

ठाकरे बंधूंचे एकत्र रणशिंग!

बाळासाहेबांच्या जयंतीनिमित्त २३ जानेवारीला एकाच व्यासपीठावर

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २०** :

मुंबई महापालिकेच्या निवडणुकीनंतर महाराष्ट्राच्या राजकारणात जणू शांतता नांदत असल्याचा भास होत असतानाच, ठाकरे घराण्यातून पुन्हा एकदा सत्ताकारणाची तोफ धडाडण्याची चिन्हे स्पष्ट झाली आहेत. निमित्त आहे बाळासाहेब ठाकरे यांच्या जयंतीचे आणि केंद्रस्थानी आहेत,उद्धव ठाकरे आणि राज ठाकरे. महापालिका निवडणूक निकालानंतर पहिल्यांदाच ठाकरे बंधू एकाच कार्यक्रमात, एकाच व्यासपीठावर दिसणार आहेत. २३ जानेवारी रोजी मुंबईतील षण्मुखानंद सभागृहात हा विशेष सोहळा रंगणार असून, याची चर्चा सध्या राज्याच्या राजकीय वतुळ्यांत वणव्यासारखी पसरली आहे.

हा कार्यक्रम केवळ स्मृतिदिनापुरता मर्यादित नाही. बाळासाहेब ठाकरे यांच्या जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त आयोजित करण्यात येणारा हा विशेष सोहळा ठाकरे गटाची शिवसेना आणि मनसे संयुक्तपणे करणार आहेत. हीच बाब या कार्यक्रमाला वेगळं वजन देणारी ठरते आहे. खासदार संजय राऊत यांनी या कार्यक्रमाची माहिती देताना स्पष्ट संकेत दिले. हा कार्यक्रम केवळ आठवणींचा नाही, तर विचारांचा आहे. मात्र राजकारणात विचार म्हणजेच दिशाह्म असते, हे वेगळं सांगायला नको.

आता निवडणुका संपल्या, निकाल लागले, पण ठाकरे बंधूंचे एकत्र येणं थांबलेलं नाही. उलट अधिक ठळक होत चाललं आहे. आणि यामुळेच राजकीय विशेषकांच्या भुवया उंचावल्या आहेत.

बाळासाहेब ठाकरे यांची जयंती हा जरी भावनिक विषय असला, तरी या एकत्र येण्यामागे राजकीय रणनीती नसतील, असे मानणं भोळेपणाचं ठरेल. मुंबई महापालिकेपासून ते राज्याच्या सत्तेपर्यंत ठाकरे बंधूंचं एकत्र येणं म्हणजे सत्ताधऱ्यांसाठी धोक्याची घंटा आहे.विशेषतः मराठी मतदार, मुंबईतील अरिस्मतेचा मुद्दा आणि स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील सत्ता यावर दोघांची संयुक्त भूमिका काय असणार, याकडे सध्या साऱ्यांचे लक्ष लागले आहे.

षण्मुखानंद सभागृहात होणाऱ्या या कार्यक्रमात नेमकं काय घडणार? फक्त आठवणींना उजाळा दिला जाणार, की भविष्यातील राजकीय वाटचालीची दिशा ठरवली जाणार? एकत्र व्यासपीठ म्हणजे केवळ योगायोग, की नव्या राजकीय आघाडीची नोंदी? हे प्रश्न आज अनुत्तरित असले, तरी एक गोष्ट मात्र स्पष्ट आहे २३ जानेवारीनंतर महाराष्ट्राचं राजकारण पूर्वीसारखं राहणार नाही. कारण जेव्हा ठाकरे बंधू एकत्र येतात, तेव्हा केवळ भाषण होत नाही, तेव्हा राजकारण हादरतं.

मेट्रोच्या पुलाखाली धावत्या बसला आग

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २०** : मुंबईची जीवनवाहिनी मानल्या जाणाऱ्या पश्चिम द्रुतगती महामार्गावर आज सकळी एका बसला आग भयंकर आग लागली. सुदैवाने या घटनेत कुणीही जखमी झाले नाही. या घटनेचा एक व्हिडिओ सोशल मीडियावर व्हायरल झाला असून, त्यात बसमधून निघणारे आगीचे लोळ वर मेट्रोच्या रुळांपर्यंत पोहोचत असल्याचे दिसून येत आहे.

मालाड पूर्व येथील कुरार व्हिलेज परिसरात मेट्रो लाईन - ७ च्या (रेड लाईन) पुलाखाली आज सकळी एका धावत्या बसला आग लागली. अपघातग्रस्त बस मालाडच्या दिशेने जात होती. रस्त्यात तिच्या ईर्जनमधून अचानक धूर येऊ लागला.

त्यानंतर काही क्षणांतच बसने पेट

घेतला. बसला आग लागल्याचे लक्षात येताच चालक व वाहकाने तातडीने बसमधील प्रवाशांना तत्काळ खाली उतरवले. त्यानंतर संपूर्ण बस आगीच्या विळख्यात सापडली आणि भस्मसात झाली.

आगीचे लोळ वर मेट्रो पुलापर्यंत जात होते.

या आगीमुळे पश्चिम द्रुतगती महामार्गावरील बोरिवलीकडे जाणारी वाहतूक पूर्णपणे ठप्प झाली होती. महामार्गावर लांबच लांब वाहनांच्या

रांगा लागल्या होत्या. आगीचे लोळ मेट्रो रुळांच्या अगदी जवळ पोहोचत होते. त्यामुळे मेट्रो प्रशासनाने खबरदारी म्हणून या मार्गावरून जाणारी मेट्रो सुरक्षित अंतरावर थांबवली होती. त्यामुळे कार्यालयाच्या दिशेने चालतल्या चाकरमान्यांची चांगलीच गैरसोय झाली. या घटनेची माहिती मिळताच अग्निशमन दलाच्या २ बंबांनी घटनास्थळी धाव घेतली. पोलिसही तत्काळ तिथे पोहोचले. अग्निशमन दलाच्या जवानांनी शर्थीचे प्रयत्न करून आगीवर नियंत्रण मिळवण्याचे काम केले. पण तोपर्यंत बस पूर्णतः आगीत भस्मसात झाली होती. या आगीचे नेमके कारण अद्याप स्पष्ट झाले नाही. पण ती शॉर्ट सर्किटमुळे लागली असावी असा प्राथमिक अंदाज व्यक्त केला जात आहे.

काँग्रेसने मुस्लिम मतांवर मक्तेदारी समजू नये

प्रकाश आंबेडकरांचा काँग्रेसवर हल्ला

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २०** :

मुंबई महापालिका निवडणुकीत काँग्रेसने वंचित बहुजन आघाडीसोबत युती करत मोठ्या अपेक्षा बाळगल्या होत्या. मात्र निकालानंतर केवळ २४ जागांवर समाधान मानावं लागल्याने काँग्रेसच्या रणनीतीवरच प्रश्नचिन्ह उपस्थित झाले आहे.

या पार्श्वभूमीवर वंचित बहुजन आघाडीचे अध्यक्ष प्रकाश आंबेडकर यांनी केलेलं एक वक्तव्य सध्या राजकीय वतुळ्यांत चांगलंच चर्चेत आलं आहे. काँग्रेसने मुस्लिम मतांकडे पाहण्याची भूमिका बदलली नाही, तर भविष्यात नुकसान अटळ असल्याचा थेट इशारा त्यांनी दिला आहे.

प्रकाश आंबेडकर यांनी स्पष्ट शब्दांत सांगितलं की, मुंबईत वारंवार काँग्रेसच्या नेत्यांना आम्ही सूचना दिल्या होत्या. मुस्लिम मतं ही आपली हज्जहागीरह्म असल्यासारखी वागणूक देऊ नका, असे आम्ही सांगत होतो. मात्र काँग्रेसने आमचं म्हणणं गांभीर्याने घेतलं नाही. निवडणूक निकालानंतर वास्तव समोर आलं असून, मुस्लिम मतदारांनी काँग्रेसची साथ सोडल्याचं स्पष्ट झालं आहे. दुसरीकडे हिंदू मतदार आधीच काँग्रेसपासून दुरावलेला आहे असेही आंबेडकरांनी नमूद केलं.

काँग्रेसच्या नगरसेवकांच्या विजयावर भाष्य करताना आंबेडकरांनी एक महत्त्वाचा दावा केला. काँग्रेसचे जे नगरसेवक निवडून आले आहेत, ते पक्षाच्या बळगट नाहीत, तर त्यांच्या वैयक्तिक ताकदीवर, कामावर आणि प्रतिभेवर निवडून आले आहेत, असे सांगत त्यांनी अप्रत्यक्षपणे काँग्रेसच्या संघटनात्मक ताकदीवर प्रश्न उपस्थित केला. युती असूनही काँग्रेसने वंचितचा पुरेसा उपयोग करून घेतला नाही, असा आरोपही त्यांनी केला.

मुंबईपुरताच नाही, तर छत्रपती संभाजीनगरमध्ये काँग्रेसची अवस्था अधिकच बिकट झाल्याचं चित्र असल्याचं आंबेडकरांनी स्पष्ट केलं. त्यांनी सांगितलं की, आम्ही वारंवार काँग्रेसला सांगत होतो की एक मोठी संयुक्त सभा घ्या. अशा सभेमुळे जनतेपर्यंत एक सकारात्मक संदेश गेला असता आणि आघाडीला मोठा फायदा झाला असता. मात्र काँग्रेसने आमचं काहीच ऐकलं नाही. याचा परिणाम म्हणजे छत्रपती संभाजीनगर महापालिकेत काँग्रेसला केवळ एकाच जागेवर समाधान मानावं लागलं.

प्रकाश आंबेडकरांनी यावेळी एक महत्त्वाचं राजकीय गणित मांडलं. त्यांच्या मते, जर छत्रपती संभाजीनगरमध्ये काँग्रेस आणि वंचित एकत्र आले असते, तर जवळपास ४० ते ४२ जागा निवडून आल्या असत्या. त्यातील १९ ते २० नगरसेवक वंचितचे आणि उर्वरित काँग्रेसचे असते. अशा परिस्थितीत एमआयएमला तगडी टक्कर मिळाली असती आणि भाजपलाही एवढी मोठी मुसंडी मारता आली नसती. मात्र काँग्रेसने ज्या जागांसाठी वंचितसोबत वाद घातला, तिथेच त्यांची अवस्था अत्यंत खराब झाल्याचं आंबेडकरांनी ठामपणे सांगितलं.

दरम्यान, आगामी ५ फेब्रुवारी रोजी होणाऱ्या जिल्हा परिषद निवडणुकांबाबतही प्रकाश आंबेडकरांनी मोठं विधान केलं आहे. वंचित बहुजन आघाडी या निवडणुका व्यापक स्तरावर लढणार असून, काँग्रेस आमच्यासोबत असेल अशी अपेक्षा त्यांनी व्यक्त केली आहे. करारानुसार दोन्ही पक्षांनी एकत्र निवडणूक लढवावी, असे त्यांचं मत आहे.

महापौराच्या खुर्चीपेक्षा समित्यांची सत्ता मोठी!

मुंबई महानगर पालिकेतील निकालानंतर सध्या सर्वाधिक चर्चा आहे ती महापौर कोण होणार, याची. मात्र राजकीय जाणकार सांगतात..मुंबईच्या सत्तेचा किल्ला हा केवळ महापौराच्या दालनात नसून, तो समित्यांच्या बैठकीत आणि अध्यक्षपदांच्या निवडीत दडलेला आहे. कारण देशातील सर्वात श्रीमंत महापालिका म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या मुंबई महानगरपालिका मध्ये खरा कारभार समित्यांमधूनच चालतो.

मानाचा मुकुट पण...

आरक्षणाचे राजकारण

मुंबई महानगरपालिकेचे महापौर पद हे शहराच्या पहिल्या नागरिकाचे मानाचे असले, तरी त्यामागे असलेले राजकारण अधिक गुंतागुंतीचे आहे. महापौर पदासाठी अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, ओबीसी, महिला किंवा खुला प्रवर्ग अशा प्रकारे आरक्षण लागू केले जाते. हे आरक्षण दीपक कैतके मुंबई. उमेदवारांमधून बहुमताच्या जोरावर महापौर निवडला जातो.

पसंतीचा उमेदवार बसवता येईलच, याची खात्री देता येत नाही. त्यामुळेच महापौर निवडीआधी आरक्षणाचा निर्णय राजकीयदृष्ट्या अत्यंत निर्णायक ठरतो. महापौर जरी सभागृहाचे नेतृत्व करत असले, तरी प्रशासकीय आणि आर्थिक प्रश्न निवडणुकांमध्ये ठरतात. प्रत्येक पक्षाचा जीव अडकतो तो समित्यांच्या रचनेत.

स्थायी समिती : आर्थिक किल्ला

अर्थसंकल्प, कंत्राटे, विकासकामांचा खर्च, हे सर्व स्थायी समितीच्या निर्णयावर अवलंबून असते. २७ सदस्यांची ही समिती म्हणजे सत्तेचा केंद्रबिंदू. ज्याच्याकडे स्थायी समिती, त्याच्याकडे पालिकेची सूत्रे-असा अलिखित राजकीय नियमच आहे. सुधार समिती रस्ते, वाहतूक, नागरी सुविधा यांचे निर्णय येथे घेतले जातात. मतदार संघातील विकासकामांचे श्रेय

मिळवण्यासाठी ही समिती राजकीयदृष्ट्या महत्त्वाची ठरते.

सार्वजनिक आरोग्य समिती महापालिकेची रुग्णालये, आरोग्य सेवा, साधीचे आजार, या विषयांवर थेट निर्णय घेणारी ही समिती संकटकाळा काळात सत्ताधऱ्यांची कसोटी पाहते.

शिक्षण समिती

महापालिकेचा शाळा, शिक्षक भरती आणि शिक्षणाचा दर्जा या माध्यमातून गरीब व मध्यमवर्गीय मतदारांवर प्रभाव टाकण्याची मोठी संधी या समितीत असते.

बेस्ट समिती

मुंबईची सार्वजनिक वाहतूक, भाडेवाढ, कामगार प्रश्न यामुळे ही समिती कायमच राजकीय चर्चेत राहते.

निवड प्रक्रिया : बहुमताचे गणित महापौराची निवड सभागृहातील सर्व नगरसेवकांच्या मतदानातून होते.

आरक्षणानुसार पात्र उमेदवारांमधून बहुमताच्या जोरावर महापौर निवडला जातो.

समित्यांचे अध्यक्ष हे त्या त्या समितीतील सदस्यांमधून निवडले जातात आणि येथेही सत्ताधारी पक्षाचा वरचष्मा निर्णावक ठरतो. समिती सदस्यांची नियुक्ती सभागृहातील संख्याबळावर होते-विरोधकांना प्रतिनिधित्व मिळते, पण नियंत्रण सत्ताधऱ्यांकडेच राहते.

खुर्चीपेक्षा नियंत्रण महत्त्वाचे

मुंबई महानगरपालिकेच्या राजकारणात महापौर पद हे प्रतिष्ठेचे प्रतीक असले, तरी स्थायी समितीसह महत्त्वाच्या समित्यांवरील नियंत्रण म्हणजेच खरी सत्ता मानली जाते. त्यामुळे येत्या काळात महापौर कोण होणार, याइतकीच उत्सुकता कोणत्या पक्षाकडे कोणती समिती जाणार, याकडे राजकीय वतुळ्याकडे लक्ष लागले आहे. कारण मुंबईच्या सत्तेची दिशा सभागृहात नव्हे, तर समित्यांच्या टेबलावर ठरते.

अकोला

पान
3

मातोश्री पानंद व बळीराजा शेत रस्त्यांची कामे प्राधान्याने पूर्ण करावी : जिल्हाधिकारी

■अकोला,दि.२० (प्रतिनिधी)■

ग्रामीण विकासाला गती देण्यासाठी मग्राहो योजना महत्वाची संधी असून विहित वेळेत गुणवत्ता पूर्ण कामे पूर्ण करावी. शेतकऱ्यांना थेट शेतापर्यंत पोहचण्यासाठी मातोश्री पानंद रस्ते व मुख्यमंत्री बळीराजा शेत रस्त्यांची कामे आराखड्यानुसार प्राधान्याने पूर्ण करण्याचे निर्देश जिल्हाधिकारी वर्षा मीना यांनी दिले. जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेत जिल्हाधिकारी कार्यालय येथे महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेचा आढावा घेण्यात आला.यावेळी जि.प.मुख्य कार्यकारी अधिकारी अनिता मेथ्राम, निवासी उपजिल्हाधिकारी गजेंद्र

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण

रोजगार हमी योजनेचा आढावा

मालठाणे,उपजिल्हाधिकारी(रोहयो) विजय पाटील, उपजिल्हाधिकारी निखिल खेमनार, सार्वजनिक बांधकाम कार्यकारी अभियंता प्रसाद पाटील,जिल्ह्यातील तहसीलदार गटविकास अधिकारी, संबंधित यंत्रणा विभाग प्रमुख आदी उपस्थित होते

ग्रामीण भागातील शेतकरी व मजुरांना रोजगार उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने मनरेगा योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी होणे आवश्यक आहे.मजुरांना वेळेत मजुरी कामांची अद्ययावत नोंद,आधार प्रमाणीकरण,इ

केवायसी बाबत त्वरित कारवाई करावी. ग्रामीण विकासाला गती देण्यासाठी सर्व विभागांनी समन्वयाने काम करीत योजनांचा लाभ थेट गरजू घटकांपर्यंत पोहोचविण्याचे निर्देश जिल्हाधिकारी श्रीमती मीना यांनी दिले. श्रीमती मीना म्हणाल्या की,नरेगाच्या माध्यम त्तर जिल्हा परिषद शाळांच्या आवारभिंती व प्रसाधनगृह बांधकामांची गुणवत्तापूर्ण कामे करावी.तहसीलदार, गटविकास अधिकारी यांनी कामाच्या ठिकाणी प्रत्यक्ष भेटी देऊन तपासणी करावी.

ग्रामसभेच्या माध्यमातून महत्वपूर्ण कामे मनबाबत आराखडे तयार करावे जेणेकरून ग्राम विकासाला अधिक चालना मिळेल.

अवैध पेट्रोल वाहतुकीवर धडक कारवाई

अकोला : १९ जानेवारी रोजी सकाळी मिळालेल्या खात्रीशीर गोपनीय माहितीनुसार स.पो.नि. रविंद्र लांडे, प्रभारी अधिकारी, पोलीस स्टेशन चात्री यांना गुप्त बातमीदारांमार्फत माहिती मिळाली की, ग्राम देऊळगाव साकशा येथून ग्राम उमरा दिशेने दोन इसम एका मोटारसायकलवर निळ्या रंगाच्या प्लास्टिक कॅनमध्ये ज्वलनशील पेट्रोल घेऊन अवैध विक्रीच्या उद्देशाने येत आहेत. सकाळी सुमारे १० वाजता संशयित मोटारसायकल थांबवून चौकशी केली असता आरोपीकडे पेट्रोल वाहतूक अथवा विक्रीसाठी कोणताही वैध परवाना आढळून आला नाही. समाधानकारक उत्तर न देता त्यांनी गुन्हाची कबुली दिली.

मुर्तिजापुर येथे उघड्या विहिरीचा बळी पाच बहिणींनंतरचा एकुलता एक मुलगा गेला

■अकोला,दि.२० (प्रतिनिधी)■

अकोल्याच्या मुर्तिजापूर शहरातील जुनी वस्ती परिसरातील प्रजापती लेआउट येथे सोमवारी सायंकाळी साडेपाचच्या सुमारास घडलेल्या भीषण घटनेने तालुका हादरून गेला. पंतंग पकडण्याच्या नादात १० वर्षीय शेख उमेर शेख फकीरा हा चिमुकला कटघरे नसलेल्या, रस्त्यालगत व जमिनीच्या लेवलवर असलेल्या अत्यंत धोकादायक उघड्या विहिरीत पडून मृत्युमुखी पडला. भक्वस्तीत असलेली ही मोकाट जमीन व विहीर वर्षानुवर्षे धोक्याची घंटा ठरली असतानाही मालक व प्रशासनाने जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष केल्याचा आरोप संतप्त नागरिक करत आहेत.

सुमारे ६५ फूट खोल व पाण्याने भरलेल्या विहिरी मुळे स्थानिकांचे बचाव प्रयत्न अपयशी ठरले. अखेर पिंजर येथील मानव सेवा आपत्कालीन पथकाचे जीव रक्षक दीपक सदाफळे व त्यांच्या टीमने तब्बल एक तास जीवाची बाजी लावत मृतदेह बाहेर काढला.

विशेष म्हणजे उमेर हा पाच बहिणींनंतर मन्नतीने मिळालेला पालकांचा एकुलता एक मुलगा होता. याच विहिरीत यापूर्वी जनावरे व एक माईला पडल्याच्या घटना घडूनही कारवाई न झाल्याने प्रशासनावर तीव्र संताप व्यक्त होत असून आणखी किती बळी? असा थेट सवाल नागरिकांनी उपस्थित केला आहे.

पिंजर महसूल मंडळाची अवैध गौण खनिज बाबत धडाकेबाज कारवाई

■बांशीटाकळी,दि.२० (प्रतिनिधी)■

बांशीटाकळी तालुक्यातील पिंजर येथे विनापरवानगी मुरूम घेऊन जात असलेला टिप्पर वाहतुकीबाबत परवानगी नसल्यामुळे संदीप कुमार अपार उपविभागीय अधिकारी ,मुर्तिजापूर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तसेच बांशीटाकळीचे तहसिलदार कापसीकर यांच्या आदेशाने पिंजर गावचे ग्राम महसूल अधिकारी राहुल चव्हाण तसेच राजेश धमणिकर ,कोतवाल सतीश चव्हाण, सुमर राजत ,मंडळ अधिकारी श्रवण भराडी यांनी सदर वाहनावर कार्यवाही केली सदर विनापरवानगीने वाहतूक करत असलेला टिप्पर

पोलीस स्टेशन पिंजर येथे लावण्यात आला.सदर सर्व कार्यवाहीसाठी.अतुल सोनोने साहेब,निवासी नाथब तहसीलदार, बांशीटाकळी यांनी विशेष सूचना दिल्या होत्या.तसेच काऱ्हेरी सरप येथे ग्राम महसूल अधिकारी शारदा तायडे मंडम व वानखेडे मंडम यांनी तपासणी करून विनापरवानगी असल्या मुळे कारवाई केली.मंडळ अधिकारी श्रवण भराडी,मंडळ अधिकारी प्रमोद ठोसर ग्राम महसूल अधिकारी मनीष हळदे, राहुल चव्हाण,महसूल सेवक विपुल जाधव यांनी विनापरवाना मुरमांची वाहतूक करणारा टिप्पर कारवाई करून पोलीस स्टेशन बांशीटाकळी येथे लावण्यात आला.

दोन गटांत मारहाणी,

काठी व रोंड्या वापर

मुर्तिजापुर : जिल्ह्यातील मुर्तिजापुर शहरातील लहरीया प्लॉट येथील गजानन महाराज मंदिर परिसरात १९ जानेवारीच्या रात्री दोन गटांत हिंसक संघर्ष झाला. रात्री १०:३० ते ११:३० दरम्यान दोन भिन्न प्रकरणातून हा वाद सुरू झाला. पहिल्या प्रकरणानुसार, उपेंद्र खन्नाडे यांनी मंदिराजवळ वाद मिटवण्यासाठी आले असता आरोपी शेखर, राहुल व विशाल येदवर यांनी काठीने पाठीवर म राहण केली, शिवीगाळ केली. दुसऱ्या प्रकरणात शेखर आनंदराव येदवर यांच्या भाऊ संग्राम यांच्याकडे पैसे मागितल्याचा वाद सुरू झाला.

NSS उपक्रमांतर्गत भटके श्वान व मोकाट जनावरांबाबत जनजागृती

■मुर्तिजापुर,दि.२० (प्रतिनिधी)■

भटके श्वान व मोकाट जनावरांमुळे होणारे अपघात, विद्यार्थ्यांची सुरक्षितता तसेच सार्वजनिक आरोग्यावर होणारे दुष्परिणाम लक्षात घेता, शासकीय तंत्रनिकेतन, मुर्तिजापूर येथे NSS उपक्रमांतर्गत विशेष जनजागृती व नियंत्रण अभियान राबविण्यात आले.

या उपक्रमांतर्गत विद्यार्थ्यांसाठी PPT सादरीकरणद्वारे भटके श्वान व मोकाट जनावरांमुळे उद्भवणारे धोके, रेबीजसारखे प्राणघातक आजार तसेच त्यावरील प्रतिबंधात्मक उपाययोजनांची सविस्तर माहिती देण्यात आली. श्वान चावल्यास च्यावयाची तात्काळ प्राथमिक काळजी, लसीकरणचे महत्त्व व त्वरित वैद्यकीय उपचार यावर विशेष भर देण्यात आला.संस्थेच्या प्राचार्यांनी मार्गदर्शन करताना सांगितले की,शैक्षणिक परिसरात भटके श्वान व मोकाट जनावरांचा

शासकीय तंत्रनिकेतन, येथे नियंत्रण उपाययोजनांची दिली माहिती

वावर रोखणे अत्यंत आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेसाठी संस्थेच्या आवारात अशा जनावरांचा प्रवेश मर्यादित ठेवण्यासाठी ठोस उपाययोजना राबविण्यात येत आहेत.या अनुषंगाने संस्थेत एक नोडल अधिकारी नियुक्त करण्यात आला असून, त्यांच्या माध्यमातून संबंधित

यंत्रणांशी समन्वय साधणे, तक्रारींची नोंद घेणे व आवश्यक प्रतिबंधात्मक कारवाई करण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे. तसेच परिसरात नियमित देखरेख ठेवण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत.विद्यार्थ्यांनी पोस्टर्स व घोषणाफलकांच्या माध्यमातून परिसरात जनजागृती केली. या छडड

उपक्रमात संस्थेचे प्राध्यापक, कर्मचारी व स्वयंसेवक विद्यार्थी मोठ्या संख्येने सहभागी झाले.या उपक्रमांमुळे शासकीय तंत्रनिकेतन, मुर्तिजापूर परिसर अधिक सुरक्षित, शिस्तबद्ध व जागरूक ठेवण्यास निश्चित मदत होणार असल्याचे मत व्यक्त करण्यात आले.

धर्मवीर संभाजी महाराजांचा पराक्रम म्हणजे स्वराज्यनिष्ठेचा अमर इतिहास : सौरभ वाघोडे

धर्मवीर संभाजी मंडळात राज्याभिषेकाचा गौरवशाली सोहळा व बजरंग दलाची करण्यात आली स्थापना

■तेल्हारा,दि.२० (प्रतिनिधी)■

धर्मवीर छत्रपती संभाजी महाराज यांच्या राज्याभिषेकाचा गौरवशाली सोहळा तेल्हारा येथील धर्मवीर संभाजी मंडळाच्या वतीने अत्यंत उत्साहात, शिवभक्तीमय आणि प्रेरणादायी वातावरणात संपन्न झाला.

या सोहळ्याने परिसरात स्वराज्याची ज्वाला पुन्हा एकदा प्रज्वलित केली या वेळी संभाजी चौकामध्ये बजरंग दलाची स्थापना करून कार्यकारिणीची घोषणा करण्यात आली. कार्यक्रमाला ताल प्रमुख आकर्षण ठरले सुप्रसिद्ध शिवव्याख्याते सौरभ वाघोडे यांचे ज्वलंत व अभ्यासपूर्ण व्याख्यान त्यांनी धर्मवीर संभाजी महाराजांच्या अद्वितीय शौर्यागथेचा उलगडा करताना उपस्थितांच्या अंगावर शहारे आणले. इस्संभाजी महाराज म्हणजे केवळ रणधुरंधर योद्धा नव्हे, तर धर्म, स्वराज्य आणि स्वाभिमानासाठी मृत्यूलाही न

घाबरणारा तेजस्वी राष्ट्रपुरुष,ह्म असे ठाम प्रतिपादन त्यांनी केले. मुघलांच्या अमानुष छळासमोरीही न झुकणारे संभाजी महाराज, त्यांची स्वराज्यनिष्ठा, बौद्धिक प्रगल्भता, पराक्रमी नेतृत्व आणि बलिदानाची पराकाष्ठा आजच्या पिढीसाठी दिशादर्शक आहे, असे सांगताना वाघोडे यांनी इतिहासातील अनेक थर उलगडले.

त्यांच्या ओघवत्या शैलीतील भाषणाला उपस्थित शिव प्रेमींनी टाळ्यांच्या गजरात दाद दिली .

विश्व हिंदू परिषद बजरंग दलाचे कार्य काय सेवा सुरक्षा संस्कार या विषयावर विश्व हिंदू परिषदेचे जिल्हा सह संयोजक राहुल श्रुंगारकर यांनी सविस्तर माहिती दिली आकाश पिवाल व रतिक मानकर यांनी सुद्धा आपले विचार व्यक्त केले आणि बलिदानाची पराकाष्ठा आजच्या कार्यक्रमाच्या प्रारंभी छत्रपती संभाजी महाराजांच्या प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन करण्यात आले.

आयोजित कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी मंडळाचे ज्येष्ठ नागरिक आँकाराव फाटकर होते तर प्रमुख अतिथी म्हणून

विश्व हिंदू परिषदेचे जिल्हा सहसंयोजक श्रुंगारकर सर बजरंग दलाचे जिल्हा सहसंयोजक निलेश खेडे तसेच रघुनाथराव सोनटके कैलास खारोडे विश्वनाथ आप्पा घोडेस्वार आकाश पिवाल बजरंग दलाचे माजी तालुका अध्यक्ष रामभाऊ फाटकर सामाजिक कार्यकर्ते मंगेश ठाकरे पंकज कांगोटे निम ळ रवी राजत विशाल गावत्रे आदी मान्यवर उपस्थित होते कार्यक्रमामे सुखसंचालन व आभार प्रदर्शन आकाश फाटकर यांनी केले.

गणित अध्यापक मंडळातर्फे गणित प्राविण्य परीक्षेचे यशस्वी आयोजन

■अकोला,दि.२० (प्रतिनिधी)■

महाराष्ट्र राज्य गणित अध्यापक मंडळा अंतर्गत अकोला जिल्हा गणित अध्यापक मंडळातर्फे दरवर्षी गणित प्राविण्य परीक्षेचे आयोजन केले जाते. यावर्षीसुद्धा अकोल्यातील ज्युबिली इंग्लिश स्कूल या परीक्षा केंद्रावर अकोला जिल्हा गणित अध्यापक मंडळातर्फे गणित प्राविण्य स्पर्धा परीक्षा यशस्वीरित्या पार पडली. जिल्ह्यातल्या विविध शाळांमधील वर्ग पाचवी व आठवीचे दोनशे पेक्षा जास्त विद्यार्थी सदर परीक्षेस प्रविष्ट झाले होते. अकोला जिल्हा गणित अध्यापक मंडळाचे अध्यक्ष उमेश रेळे यांचे नियंत्रणात तथा उपाध्यक्ष रमेश धुळे आणि सचिव माणिक गायकी यांचे देखरेखीत ही परीक्षा सुरळीत पार पडली. या परीक्षेकरीता पर्यवेक्षक म्हणून मंडळाचे सदस्य नागोराव गव्हाळे, नारायण गावंडे, अनुराधा डिकर, रचना मंडम यांनी काम पाहिले, तर मदतनीस म्हणून कुशल कासमपुरे हे होते.

अकोला

पान
६

प्रशिक्षित रासेयो स्वयंसेवक आपत्कालीन परिस्थिती हाताळण्यात सक्षम ठरतील : कमांडंट सारंग कुर्वे

■राज्यस्तरीय आपत्ती व्यवस्थापन कार्यक्रम 'आव्हान - चान्सलर्स ब्रिगेड २०२५-२६'

मध्ये घडतायेत विद्यार्थी!

■राज्यातील महाविद्यालयीन विद्यार्थी-विद्यार्थिनी गिरवितायेत आपत्कालीन व्यवस्थापनाचे धडे!

■डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठात चहुंके फुलले चैतन्याचे वातावरण!

■अकोला,दि.२० (प्रतिनिधी) ■ जागतिक हवामान बदलाच्या या कालखंडात संपूर्ण जगचं एक प्रकारे बेमौसमी पाऊस, महापूर,

वादळ, तुष्काळ, गारपीट अशा अनैसर्गिक आव्हानांना तोंड देतांना दिसत असून प्रचंड लोकसंख्याक आपल्या देशात पर्यायी आपत्कालीन व्यवस्थापन यंत्रणा उभारणे

काळाची गरज असल्याचे सांगत राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दलाचे (एनडीआरएफ) पुणे येथील प्रमुख कमांडंट सारंग कुर्वे यांनी महाराष्ट्र राज्याच्या सन्माननीय

राजभवन कार्यालयाचे ऋण व्यक्त करताना महाराष्ट्र राज्यातील सर्व विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांमध्ये आपत्ती व्यवस्थापनाबाबत जागरूकता निर्माण होण्यासोबतच कौशल्य व नेतृत्व गुण विकसित करण्यासाठी तसेच अचानक घडणाऱ्या नैसर्गिक अथवा मानवनिर्मित घटनांमुळे होणारी जीवितहानी, मालमत्तेचे नुकसान व सामाजिक अव्यवस्था टाळण्यासाठी 'आव्हान-चान्सलर्स ब्रिगेड' या महाराष्ट्र राज्य अंतर विद्यापीठ आपत्ती पूर्वतयारी प्रशिक्षण शिबिराचे आयोजन राज्यातील विविध विद्यापीठांमध्ये करीत विद्यार्थ्यांमध्ये आपत्कालीन परिस्थितीत पूर्वतयारी,शिस्त, समन्वय आणि तत्पर सेवाभाव वृद्धित करण्याचा अतिशय महत्वाकांक्षी उपक्रम हाती घेतल्याचे गौरवोद्गार

काढले. अकोला येथील डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठाच्या मुख्यालयाी आयोजित 'महाराष्ट्र राज्य अंतर विद्यापीठ आपत्तीपूर्व तयारी प्रशिक्षण शिबिराचे' चवथ्या दिवशी ' पूरसदृश्य परिस्थितीत जीवितहानी टाळण्यासाठी आपत्कालीन नियोजन' या कृतियुक्त प्रशिक्षण शिबिरात उपस्थित राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन करताना ते बोलत होते. विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. शरद गडाख यांचे विशेष उपस्थितीत विद्यापीठाच्या बाभुळगाव विभागातील संग्राहक तलावावर संपन्न स्वयंसेवकांना प्रत्यक्ष पाण्यात उतरून आपत्कालीन परिस्थितीत मनुष्य हानी टाळण्याच्या विविध उपायोजना सहजतेने समजून सांगितल्या.

पाणी बिलावरील ९५ टक्के सरचार्ज माफ करा

अकोला रेल्वे पोलिसांनी १.८ किलो २८,३०५ रुपये

किंमतीचा प्रतिबंधित गांजा केला जप्त

नगरसेवकांची नगराध्यक्षांकडे मागणी

■तेलहारा,दि.२० (प्रतिनिधी) ■

जनहितार्थ तसेच नगरपालिकेचे हित सुद्धा लक्षात घेता पाणी बिलावरील ९५ टक्के सरचार्ज माफ करा अशी मागणी पाच नगरसेवकांनी नगराध्यक्षा वैशाली पालीवाल यांना निवेदन देऊन केली आहे.

पाणीपुरवठा विभागातील पाणीपट्टी मोठ्या प्रमाणात थकीत असून त्याची वसुली करणे आवश्यक आहे नगर पालिकेने यापूर्वी ज्याप्रमाणे शहरातील पाणी बिलावरील सरचार्ज हा ९५ टक्के माफ करून नागरिकांचेही हित जोपासले व नगरपालिकेने चांगल्या प्रकारे पाणी पट्टी वसूल केलेली आहे त्याच अनुषंगाने पालिकेच्या अध्यक्षानी ९५ टक्के

सरचार्ज माफ करण्याचा विषय हा सभेमध्ये विषय पत्रिकेवर घेऊन सभेमध्ये ठेवून तशा प्रकारचा ठराव घ्यावा जेणेकरून जनतेची हीत जोपासले जाईल व नगरपालिकेची आर्थिक स्थिती सुद्धा आणखी बळकट होईल व विकास कामांमध्ये भरभराटी येईल

■अकोला,दि.२० (प्रतिनिधी) ■

अकोला जिल्ह्यात गांजा तस्करीवर पोलिसांचा धडाकेबाज हल्ला! २० जानेवारी रोजी अकोला रेल्वे स्टेशनवर जीआरपी टीम ला गुप्त माहिती मिळाली की एका युवकाने तस्करी सुरू केली आहे.

प्लेटफॉर्म क्र. ६ वर गणेश अंभोरे याची तलाशी घेतली असता, त्याच्याकडून १ किलो ८८७ ग्रॅम वजनाचा, बाजारमूल्य २८,३०५ रुपयांचा प्रतिबंधित गांजा जप्त केला गेला.

रेल्वे पोलिसांनी आरोपीविरुद्ध एनडीपीएस कायद्यांतर्गत गुन्हा नोंदविला असून, गांजा कुटून आणला आणि कुठे पोहचविणार होता याची चौकशी सुरू आहे. या कारवाईत

पोलीस अधीक्षक मंगेश शिंदे, उपविभागीय पोलीस अधिकारी पांडुरंग सोनोने, स्टेशन प्रभारी अर्चना गाडवे, सहाय्यक पोलीस निरीक्षक प्रदीप डोलारे आणि इतर अधिकाऱ्यांचा मोठा सहभाग होता.अकोला जिल्ह्यातील गांजा तस्करी वाढतच आहे,

यापूर्वीही पोलिसांनी मोठ्या प्रमाणात गांजा जप्त केला आहे. पोलिसांची सततची धडक कारवाई यापुढेही तस्करी करणाऱ्यांसाठी इशारा ठरणार आहे.

त्यामुळे अकोला जिल्ह्यात गांजा तस्करीवर कडक नजर कायम राहणार आहे.

अकोला जिल्ह्यात 'अरुणोदय' सिकलसेल अंनिमिया विशेष मोहिमेला सुरुवात

■अकोला,दि.२० (प्रतिनिधी) ■

अकोला जिल्ह्यात सिकल सेल अंनिमिया निर्मूलनाच्या दृष्टीने 'अरुणोदय सिकलसेल अंनिमिया विशेष मोहिम' सुरू करण्यात आली असून ही मोहिम २१ जानेवारी ते ७ फेब्रुवारी या कालावधीत अकोला जिल्ह्यास ह राज्यातील २१ जिल्ह्यांत राबविण्यात येत आहे. या मोहिमेअंतर्गत २० ते ४० वयोगटातील प्रत्येक नागरिकाची सिकलसेल तपासणी करण्यात येणार आहे.जिल्ह्यात सर्व गावांमध्ये घरोघरी तपासणी व सर्वेक्षणासाठी १,१२८ पथके (टिम) तैनात करण्यात आली असून नोडल अधिकारी व पर्यवेक्षकांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. मोहिमेच्या यशस्वी अंमलबजावणीसाठी सर्व संबंधित कर्मचाऱ्यांना आवश्यक प्रशिक्षण देण्यात आले आहे.या अनुषंगाने आज जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. बळीराम गाढवे यांनी तालुका आरोग्य अधिकारी, वैद्यकीय अधिकारी

व सिकल सेल कोऑर्डिनेटर यांची आढावा बैठक घेतली. मोहिमेदरम्यान तपासणी किट व औषधांचा साठा कुठेही कमी पडू नये, याची दक्षता घेण्याचे निर्देश देण्यात आले. तसेच एकही लाभार्थी तपासणीपासून वंचित राहू नये, यासाठी मोठ्या प्रमाणावर जनजागृती करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या. तपासणीनंतर प्राप्त माहिती मार्गदर्शक सूचनांनुसार पोर्टलवर भरावी, असेही सांगण्यात आले.दरम्यान, माननीय आरोग्य मंत्री महोदय यांनी अकोला जिल्ह्यातील सर्व सरपंचांना सिकलसेल मोहिमेत सक्रिय सहभाग घेण्याबाबत आवाहनात्मक पत्र दिले असून हे पत्र जिल्ह्यातील सर्व सरपंचांना वितरित करण्यात आले आहे. जिल्ह्यातील नागरिकांनी या मोहिमेची माहिती समाजातील सर्व घटकांपर्यंत पोहोचवून अभियान यशस्वी करण्यासाठी सहकार्य करावे, असे आवाहन जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. बळीराम गाढवे यांनी केले आहे.

'ऑपरेशन शोध-१४' अनैतिक मानवी

वाहतुक प्रतिबंध कक्ष,

अकोला यांची कारवाई

अकोला : अप्पर पोलीस महसंचालक महिला व बाल अपराध प्रतिबंध विभाग महाराष्ट्र राज्य मुंबई यांचे आदेशाने राज्यात हलिलेल्या / अपतृत १८ वर्षाखालील गुने व गुली यांच्या शोध कामी दि. २०/०१/२०२६ रोजी प्राप्त झाली. सदर गुन्हात गुप्त बातमी दारांमार्फत खात्रीलायक माहिती घेवून, गुन्हातील अल्पवयीन पिडीता ही अनिकेत दिलीप घ्यारे याचे सोबत ग्राम कापशी, ता. पातुर, अकोला येथे राहत असल्याबाबत माहिती मिळवली.

वरून सदर ठिकाणी वरीष्ठांच्या मार्गदर्शनात अ.मा.वा.प्र. कक्ष येथील तपास पथक यांनी जावुन पाहणी व चौकशी केली असता, पिडीता व आरोपी अनिकेत दिलीप घ्यारे हे कापशी, अकोला येथे मिळुन आले.

मूंगीलाल बाजोरिया विद्यालयाच्या माजी विद्यार्थ्यांचे स्नेह संमेलन संपन्न

■अकोला,दि.२० (प्रतिनिधी) ■

जिल्ह्यात आपल्या शैक्षणिक परंपरेने इतिहास घडविणाऱ्या मूंगीलाल बाजोरिया विद्यालयाच्या माजी विद्यार्थ्यांचे भव्य स्नेह संमेलनरविवारी विद्यालयाच्या सभागृहात मोठ्या उत्साहात संपन्न झाले. विद्यालयाच्या माजी विद्यार्थी कार्यकारिणी समितीतील विविध बॅचमधील ४० माजी विद्यार्थ्यांचा कार्यकारिणी समितीने या सोहळ्याचे यशस्वी नियोजन केले. या स्नेह संमेलनात सन १९४९ च्या पहिल्या बॅचपासून ते मागील वर्षांपर्यंतच्या सर्व माजी विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त सहभाग लाभला.यावर्षी सुमारे ३५० माजी विद्यार्थ्यांची उपस्थिती होती. विद्यालया चे माजी विद्यार्थी व माजी आ. गोपीकिसन बाजोरिया यांच्या अध्यक्षतेत संपन्न या कार्यक्रमात मंचावर कार्यकारी अध्यक्ष रमाकांत खेतान,संस्थापक अध्यक्ष सुरेश खंडेलवाल उपस्थित होते.कार्यक्रमाची सुरुवात शालेय घंटानाद व राष्ट्रगीताने झाली. त्यानंतर दीप प्रज्वलन करण्यात आले.यात

७५ वर्षांवरील वय असलेल्या २२ ज्येष्ठ माजी विद्यार्थ्यांचा विशेष सन्मान करण्यात आला. तसेच ८ माजी शिक्षकांचा गौरव करण्यात आला.कार्यक्रमात बालपणीच्या आठवणींना उजाळा देण्यासाठी ५५ प्रकारचे पारंपरिक बालपणीचे चॉकलेट,गोळ्या, बेर,इमली का बुटा आदी बाल खाद्यपदार्थांचे स्टॉल्स उभारण्यात आले होते.

यासोबतच कंचे,गिट्टी- दांडू,भोवरे, लगोरी, रस्सीखेच अशा पारंपरिक खेळांची विशेष मांडणी करण्यात आली.माजी विद्यार्थी प्रदीप शर्मा यांच्या नेतृत्वाखाली रंगारंग

सांस्कृतिक कार्यक्रम सादर करण्यात आलेत. यामध्ये कविता, गाणी व नृत्यप्रकारांचा समवेश होता.या एकदिवसीय सोहळ्यासाठी बाहेरगावाहून आलेल्या सुमारे १०० माजी विद्यार्थ्यांसाठी निवासाची विशेष व्यवस्था करण्यात आली होती.कार्यक्रमात स्व. नारायणदास खंडेलवाल यांना श्रद्धांजली अर्पण करण्यात आली. तसेच विद्यालयाच्या विश्वस्तांचा सन्मान करण्यात आला.संचालन देवेंद्र अग्रवाल यांनी,प्रास्ताविक राजीव बजाज यांनी तर परिचय राजेश केडिया, गोपाल चौधरी व रूपाली चौधरी यांनी केला.

राजीव बोचे, बोडखे काँग्रेसमधून निलंबित

■अकोला,दि.२० (प्रतिनिधी) ■

प्रदेश काँग्रेसचे उपाध्यक्ष हिरादय पटेल यांच्या हत्याप्रकरणात आरोपींमध्ये नावे समाविष्ट असून फौजदारी गुन्हे दाखल झाल्याने अकोट येथील जिल्हा परिषदेचे माजी कृषी सभापती राजीव बोचे, तसेच अकोट विधानसभा निवडणुकीत पक्षाने उमेदवारी दिलेले तसेच माजी नगराध्यक्ष संजय बोडखे यांना पक्षातून निलंबित करण्यात आले आहे.

हिरादय पटेल यांना सर्वपक्षीय श्रद्धांजली

काँग्रेससचे जेष्ठ नेते हिरादय पटेल यांना सर्व पक्षाच्या वतीने श्रद्धांजली अर्पण करण्यात आली. मिरसाहेब हॉल मध्ये श्रद्धांजली कार्यक्रम आयोजित केला होता. यावेळी सभेच्या अध्यक्षस्थानी जेष्ठ काँग्रेस नेते मनोहरलाल फाफट होते. शेतकरी संघटनेचे नेते लक्ष्मीकांत कोठकार, नंदकिशोर अडाज, गोपाल कोल्हे, संजय राजनकार, उपस्थित होते.

CHANGE IN NAME

I Have Change My Name From

PRAMOD SHALIKRAMJI GONDCHAR

TO

PRAMOD SHALIKRAM GONDCHAR

PASSPORT NO :-

G6767836

My Residential Address is :-

Kisan Mechanical Centre,

Near Police Station Akola

Road, Akot 444101

भगवंताच्या नाम स्मरणाने संपूर्ण समाधान:हभप किशोर महाराज ठाकरे

फडके नगरच्या कीर्तनात आज हभप किशोर महाराज काळे

■अकोला,दि.२० (प्रतिनिधी) ■

संसारत कोणतेच तप फळत नाही असा संसार आहे.हे तितके खरे असले तरी भगवंत प्राप्तीसाठी केवळ नाम स्मरण श्रेष्ठ आहे.म्हणून साधकाने कोणतीही संधी न वाया जाऊ न देता भगवंतांचे नाम स्मरण करून शाश्वत सुखाची प्राप्ती करावी असा हितोपदेश हभप किशोर महाराज ठाकरे यांनी केला.

स्थानीय फडके नगर परिसरातील हनुमान मंदिर उत्सव समितीच्या वतीने फडके नगर येथील हनुमान मंदिर येथे आयोजित संगीतमय रामायण व कीर्तन उत्सवात कीर्तनाचे प्रथम पुष्प मोर्शी येथील कीर्तनकार हभप किशोर महाराज ठाकरे यांनी गुंगले.संत तुकोबाराय यांच्या नाम साधनेच्या अभंगवार त्यांनी या सत्रात

आपले संगीतमय कीर्तन सादर केले. नामस्मरणाने भक्त जीवनाच्या कठीण परिस्थितीतून तरतो. त्याला भगवंतांची प्राप्ती होते. दुःखे नाहीशी होतात. म्हणून आपल्या इष्ट प्रभूचे नामस्मरण करण्याचे आवाहन हभप किशोर महाराज यांनी यावेळी केले.

ते म्हणाले भगवंतांच्या केवळ नामस्मरणाने संपूर्ण समाधान मिळते प्रपंचात समाधान असते तर सर्व इच्छा तृप्त झाल्या असल्या मात्र प्रपंचात समाधान प्राप्त होत नसून ते केवळ प्रभू भक्ती समाधान मिळते भक्ती हे परमार्थिक व्यक्तीच्या अनुषंगाने प्राप्त होत असते खरा परमार्थ पुरुष दुसऱ्याचे सदा सुख

व कल्याण बघत असतो या कल्याणाचा तो सदा विचार करीत असतो म्हणून परमार्थाने चित्ताची शुद्धी होते चित्त निमळ होते असे निमळ चित्र भगवंतांच्या कृपाप्रसादास प्राप्त होत असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले ते म्हणाले अंतिम समय केवळ परमार्थच सोबत येतो.

दरम्यान सकाळी बुलढाणा येथील ह भ प सुभाष महाराज चव्हाण यांनी रामायणाची कथा सादर केली. सोमवार दिनांक २६ जानेवारी पर्यंत आयोजित या उत्सवात रामायण कथा सकाळी ९-३० ते १२-३० ते दुपारी ३ ते ६ वाजेपर्यंत असून कीर्तन सेवा रात्री ८ ते १० वाजेपर्यंत सुरू राहणार आहेत.कीर्तन उत्सवात

भारतीय लोकशाहीत बहुजन समाज हा केवळ मतदारांचा समूह नाही, तर तो या देशाच्या सामाजिक, आर्थिक आणि राजकीय वास्तवाचा कणा आहे. संख्येने बहुसंख्य असूनही सत्ता, धोरणनिर्मिती आणि निर्णय प्रक्रियेत आजही बहुजन समाज दुय्यम स्थानावरच आहे. या विसंगतीतूनच बहुजन राजकारणाचा जन्म झाला, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या विचारांनी त्याला दिशा दिली. मात्र आज, स्वातंत्र्याच्या सात दशकांनंतर प्रश्न असा उभा राहतो की, बहुजनांचे राजकारण खरोखर त्यांच्या हातात आहे का, की ते पक्षीय स्वार्थात अडकले आहे?

आजच्या राजकीय पटावर एमआयएम, वंचित बहुजन आघाडी, रिपब्लिकन पक्षांचे विविध गट, बहुजन समाज पार्टी आणि इतर अनेक आंबेडकरी पक्ष अस्तित्वात आहेत. प्रत्येकजण स्वतःला बहुजनांचा खरा प्रतिनिधी म्हणवतो. पण

बहुजन समाजाची अवस्था मात्र फारशी बदललेली दिसत नाही. मग दोष कुठे आहे? विचारात, नेतृत्वात, संघटनात की एकीच्या अभावात?

एमआयएमने अलिकडच्या काळात राष्ट्रीय राजकारणात लक्ष वेधून घेतले आहे. असदुद्दीन ओवैसी यांची आक्रमक, अभ्यासपूर्ण आणि निर्भीड संसद भूमिका अनेकांना भावते. अल्पसंख्याकांच्या प्रश्नांवर ते निर्भयपणे सरकारला जाब विचारतात, हे निर्विवाद आहे. मात्र महाराष्ट्रासह देशाच्या अनेक भागांत एमआयएमकडे पाहताना एक प्रश्न सतत उपस्थित राहतो, हा पक्ष बहुजनांचा आहे की मुख्यतः मुस्लिम समाजाचा?

सामाजिक न्याय, जातिनिर्मूलन, आरक्षण, आर्थिक विषयाना यासारख्या आंबेडकरी मुद्द्यांवर एमआयएमची भूमिका स्पष्ट असली, तरी त्याची प्रतिमा अजूनही संकुचित सामाजिक चौकटीत अडकलेली आहे. बहुजन एकीची भाषा बोलतानाही प्रत्यक्ष व्यवहारात ती एकी दिसून येत नाही.

वंचित बहुजन आघाडीने महाराष्ट्राच्या राजकारणात एक वेगळा वैचारिक सूर आणला. बहुजन या संकल्पनेला व्यापक अर्थ देत दलित, आदिवासी, ओबीसी, भटकंते-विमुक्त, अल्पसंख्याक आणि

वंचित घटकांना एकत्र आणण्याचा प्रयत्न झाला. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, महात्मा फुले, शाहू महाराज यांच्या विचारांचा संदर्भ देत वंचितने राजकीय चचेलां वैचारिक खोली दिली. मात्र निवडणुकीच्या रणांगणात वंचितची ताकद तितकी प्रभावी ठरत नाही. नेतृत्वाभोवती केंद्रीकरण, स्थानिक पातळीवरील कमकुवत संघटन आणि सातत्याने अपयशी ठरणारे निवडणूक निकाल, या सगळ्यामुळे वंचितचा वैचारिक प्रभाव राजकीय सत्तेत रूपांतरित होत नाही. विचार असणे महत्त्वाचे असते, पण तो जनतेपर्यंत पोहोचवण्यासाठी मजबूत संघटन आणि व्यवहार्यता तितकीच गरजेची असते.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी स्थापन केलेला रिपब्लिकन पक्ष हा आंबेडकरी चळवळीचा राजकीय वारसदार मानला जातो. मात्र आज रिपब्लिकन पक्ष ही एक संघटना नसून, गटांची गर्दी बनली आहे. प्रत्येक गट स्वतंत्रपणे सत्ताधारी पक्षांशी समझोते करतो, मंत्रीपदे मिळवतो, पण बहुजन

समाजाच्या मूलभूत प्रश्नांवर टोस लढा उभारताना दिसत नाही. यामुळे रिपब्लिकन पक्षांवर हसतेचे उपग्रहह किंवा हत्ती-टीम अशी टीका होते. आंबेडकरांच्या नावाचा वापर करून वैयक्तिक राजकीय लाभ मिळवणे, हीच रिपब्लिकन चळवळीची ओळख बनल्याचे चित्र दुदैवाने निर्माण झाले आहे. वारसा मोठा असला, तरी तो सांभाळण्याची जबाबदारी अनेकांनी टाळली आहे.

कांशीराम आणि मायावती यांच्या नेतृत्वाखाली बसपा ने हाबहुजनह या संकल्पनेला राष्ट्रीय राजकारणात प्रतिष्ठा मिळवून दिली. उत्तर प्रदेशात सत्ता मिळवण्याचा अनुभव हा भारतीय बहुजन चळवळीतील महत्त्वाचा टप्पा होता. मात्र महाराष्ट्रात बसपा जवळपास अप्रासंगिक ठरली आहे. स्थानिक नेतृत्वाचा अभाव, संघटनात्मक मरगळ आणि बदलत्या

सामाजिक वास्तवाशी जुळवून न घेण्याची मानसिकता यामुळे बसपा महाराष्ट्रात प्रभाव पाडू शकलेली नाही. राष्ट्रीय पातळीवर मोठा विचार असला, तरी स्थानिक जमिनीवर रुजण्याची तयारी नसल्यास तो विचार केवळ घोषणापुरता मर्यादित राहतो.

या सगळ्या पक्षांचे विश्लेषण केल्यावर एक गोष्ट स्पष्ट होते, कोणताही एक पक्ष पूर्णपणे सरस नाही. प्रत्येकाकडे काही बलस्थानं आहेत, तसेच गंभीर मर्यादाही आहेत. पण बहुजन समाजासाठी सर्वात घातक बाब म्हणजे या पक्षांमधील परस्पर स्पर्धा, अहंकार आणि अविश्वास.

बहुजनांचे मत विभाजित राहिले, तर सत्तेची चावी नेहमीच इतरांच्या हातात राहणार. हे वास्तव वारंवार सिद्ध झाले आहे. तरीही, इतिहासातून घडा घेण्याऐवजी बहुजन राजकारण आजही तुकड्यांत विभागलेले

दिसते. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी राजकारणाला सामाजिक परिवर्तनाचे साधन मानले होते. सत्ता ही अंतिम उद्दिष्ट नव्हती; ती साधन होती. आज मात्र बहुजन राजकारणात सत्ता हीच अंतिम ध्येय बनलेली दिसते. विचार, मूल्ये आणि दीर्घकालीन सामाजिक परिवर्तन याऐवजी तात्कालिक लाभ, पदे आणि निवडणुकीतील गणिते यांना प्राधान्य दिले जाते.

आज गरज आहे ती एका नव्या आत्मपरिवर्षणाची. पक्ष बदलून प्रश्न सुटणार नाहीत, जोपर्यंत बहुजन एकी प्रामाणिकपणे घडत नाही, नेतृत्व वैयक्तिक स्वार्थापेक्षा चळवळीला प्राधान्य देत नाही आणि आंबेडकरवाद केवळ घोषणापुरता न राहता कृतीत उतरत नाही. बहुजन समाजासाठी खरा प्रश्न कोणता पक्ष सरस हा नाही, तर बहुजन समाज स्वतः कधी सरस होणार? हा आहे. जो दिवस बहुजन समाज आपले मत, आपली ताकद आणि आपली दिशा एकत्र करेल, त्या दिवशी कोणताही पक्ष सरस

ठरेल, कारण सत्ता बहुजनांच्या हातात असेल.

आज बहुजन समाजासमोर प्रश्न पक्षाचा नाही, भूमिकेचा आहे. नाव वेगवेगळी असू शकतात, झेंडे वेगवेगळे असू शकतात; पण शोषण एकच आहे, अन्याय एकच आहे आणि संघर्षाची गरजही एकच आहे. मतांची विभागणी करून कुणाचाच उद्धार झालेला नाही; उलट सत्तेचे दरवाजे नेहमीच इतरांसाठी खुले राहिले आहेत.

आता वेळ आली आहे ती भावनिक निष्ठेपेक्षा वैचारिक शाहाणपणा निवडण्याची, नेतृत्वाच्या अहंकारापेक्षा बहुजन एकतेला प्राधान्य देण्याची आणि बाबासाहेबांचा विचार पोस्टरवर नव्हे, तर प्रत्यक्ष राजकारणात उतरवण्याची. बहुजन समाजाने ठरवले तर सत्ता दूर नाही. पण त्यासाठी प्रश्न विचारणारी जनता, जबाबदारी स्वीकारणारे नेते आणि तुकड्यांत नव्हे तर एकत्र लढणारी चळवळ उभी राहावी लागेल. कारण इतिहास एकच शिकवतो, बहुजन एक झाले, तर सत्ता त्यांच्या पायाशी येते आणि बहुजन फुटले, तर सत्ता कायमच दूर राहते.

विलासरावांच्या स्मृती जिवंत : भाजपला नो एंट्री!

लातूरचा राजकीय कौल हा नेहमीच आकड्यापेक्षा भावना, आठवणी आणि सामाजिक स्मृतींवर आधारलेला राहिला आहे. त्यामुळे लातूरमधील महापालिका निवडणूक किंवा कोणतीही राजकीय घडामोड केवळ सत्ताबदल म्हणून पाहता येत नाही. ती एक प्रकारे समाजमनाचा निर्णय असतो.

याच पार्श्वभूमीवर पाहिल्यास, लातूरचा कौल : विलासराव देशमुखांच्या स्मृती जिवंत-भाजपला नो एंट्री! ही घोषणा कोणत्याही अतिशयोक्तीशिवाय लातूरच्या वास्तवाचे प्रतिबिंब आहे. लातूर हा जिल्हा आजही आपला राजकीय इतिहास विसरलेला नाही आणि त्याच इतिहासात विलासराव देशमुख हे नाव केवळ एका नेत्याचं नसून, एका काळाचं, एका संस्कृतीचं आणि एका आपलेपणाचं प्रतीक बनलेलं आहे.

१९९३ च्या भूकंपानंतर लातूरने जे भोगलं, ते फक्त इमारतीचं पडझड नव्हती, तर माणसांच्या मनोवैषाची कसोटी होती. त्या काळात जे नेतृत्व संकटात उभं राहिलं, ज्याने पुनर्वसन केवळ कागदोपत्री न करता माणसांच्या आयुष्याशी जोडून केलं, ते नेतृत्व म्हणजे विलासराव देशमुख. त्यामुळे लातूरकरांच्या मनात ते माजी मुख्यमंत्री म्हणून नव्हे, तर संकटात धावून आलेला आपला माणूस म्हणून कोरले गेले. ही स्मृती इतकी खोल आहे की ती केवळ आठवण न राहता राजकीय निकष बनली आहे. म्हणूनच देशमुखांचा वारसा म्हणजे आंधळी घराणेशाही नाही, तर विश्वासाचं, कृतज्ञतेचं आणि सातत्याचं हस्तंतरण आहे.

या पार्श्वभूमीवर भारतीय जनता पक्ष लातूरमध्ये का दुय्यम ठरतो, हे समजून घेणं अवघड किंवा भाजपची संघटनात्मक ताकद, प्रचार यंत्रणा किंवा राष्ट्रीय पातळीवरील प्रभाव नाकारता येणार नाही; मात्र लातूरसारख्या जिद्दात केवळ पक्षाचं बळ पुरेसं ठरत नाही. इथे नेतृत्व स्थानिक असावं लागतं, माणसांमध्ये मिसळलेलं असावं लागतं. भाजपचं राजकारण बहुतेक वेळा वरून खाली येणारं, दिल्ली-केंद्रित आणि घोषणाभिमुख वाटतं.

सरकारचा गेम प्लॅन अखेर यशस्वी

सर्वसामान्य रयतेची काळजी आणि रक्षणाथी लोकप्रतिनिधींची एक व्यवस्था अथवा संस्था म्हणजेच सरकार...ती देशाचे किंवा राज्याचे कामकाज चालवत असते. जी कायदे बनवते, धोरणे ठरवते आणि नागरिकांच्या हितासाठी देशाचा कारभार पाहते.

जसे की कायदा व सुव्यवस्था राखणे, शिक्षण आणि आरोग्य सेवा पुरवणे. यात कायदेमंडळ, कार्यकारी मंडळ आणि न्यायपालिका असे विविध भाग असतात, जे शासनाचे अधिकार वापरतात. परंतु आजचे सरकार याच्या विपरीत कार्य करताना दिसून येते. सरकार कोणतेही असेल आणि योजना कोणतीही का असेना...जेव्हा ती चालविणे होत नसेल, तर सरकारकड बंद करून टाकावी. उगाच हिचा तमाशा करू नये. आज बऱ्याच अशा योजना आहे, जिचा केवळ तमाशा होतोय.

त्याच योजनेतील एक योजना म्हणजे 'मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजना.' महिलांच्या आर्थिक सक्षमीकरणासाठी सुरु केलेली 'मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजना' सध्या व्यवस्थेच्याच जाळ्यात अडकली आहे. केवायसीच्या नावाखाली विचारण्यात आलेले दिशाभूल करणारे प्रश्न अनेक लाडक्या बहिणींसाठी घातक ठरले असून हजारो महिलांचे हसे अचानक बंद झाले आहेत.

योजनेचा महायुतीला विधानसभेसोबतच इतर निवडणुकीमध्ये फायदा झाला. योजनेच्या सुरुवातीला महिलांच्या खात्यात नियमित रक्कम जमा होत होती. मात्र, केवायसी सत्तीची केल्यानंतर कोणतीही पूर्वसूचना न देता फक्त एका चुकीच्या विलकमुळे महिला अपात्र ठरत असल्याचे समोर आले आहे.

केवायसी करताना 'माझ्या कुटुंबातील सदस्य कायम कर्मचारी म्हणून राखण सरकारच्या स्थानिक संस्थेमध्ये कार्यरत नाही किंवा सेवानिवृत्तीनंतर निवृत्तीवेतन घेत नाही' अशाप्रकारचे एमपीएससीच्या धर्तीवरील दोन प्रश्न अनेक महिलांना गोंधळात

मराठावाड्याच्या संघर्षमय सामाजिक वास्तवाशी, दुष्काळ, स्थलांतर, शिक्षणासाठीची घडणूड आणि सामाजिक न्यायाच्या अपेक्षांशी ही भाषा अनेकदा जुळत नाही. त्यामुळे पक्ष मोठा आहे, पण आपला नाही अशी भावना तयार होते.

यातच विलासराव देशमुखांच्या कार्याविषयी किंवा त्यांच्या स्मृतींबाबत झालेली टीका, दुर्लक्ष किंवा कमी लेखणारी विधानं लातूरकरांना मान्य होणारी नव्हती. ही केवळ राजकीय टीका म्हणून पाहिली गेली नाही, तर ती लातूरच्या सामूहिक स्मृतीवरचा आघात मानली गेली.

परिणामी, कोणताही गोंगाट न करता, कोणतीही आक्रमक प्रतिक्रिया न देता, लातूरकरांनी मतपेटीतून शांत पण ठाम नकार दिला. हा नकार भाजपविरोधी द्वेषातून नव्हे, तर आमच्या इतिहासाचा आणि भावनांचा आदर हवा या अपेक्षेतून आलेला आहे.

लातूरचा मतदार विकासाच्या आकड्यांना महत्त्व देतो, पण त्याहून अधिक महत्त्व तो आपलेपणाला, संवादाला आणि संवेदनशीलतेला देतो. देशमुख परंपरेने हे आपलेपण जपलं, तर भाजप तिथे कमी पडलं. म्हणूनच लातूरमध्ये निवडणूक ही केवळ स्पर्धा न राहता, स्मृती आणि सत्तेतील संघर्ष बनते.

जोपर्यंत विलासराव देशमुखांच्या कार्याची आठवण, त्यांच्याशी जोडलेली कृतज्ञता आणि विश्वास लातूरच्या समाजमनात जिवंत आहे, तोपर्यंत भाजपला इथे नो एंट्रीचा फलक लागलेला राहणार, हे वास्तव नाकारता येणार नाही.

अखेरीस, लातूरचा कौल हा कोणत्याही एका पक्षाच्या विरोधात किंवा बाजूने दिलेला निर्णय नसून, तो लातूरच्या राजकीय संस्कृतीचा जाहीरनामा आहे. सत्ता बदलता येते, घोषणा बदलता येतात; पण स्मृती बदलणं अवघड असतं. आणि ज्या ठिकाणी स्मृती जिवंत असतात, तिथे राजकारणाला केवळ रणनीती नव्हे, तर संवेदनाही लागते. लातूरने पुन्हा एकदा हेच स्पष्ट केलं आहे- विलासराव देशमुखांच्या स्मृती जिवंत असताना, इथे भाजप दुय्यमच राहणार.

■ ■ ■

मिळणाऱ्या शिक्षणाचे ज्ञानात रुपांतर होऊन विद्यार्थ्याला प्रत्येक विषयाचा मतितार्थ समजावा आणि त्याचा थेट संबंध जीवनाशी जोडता यावा, यासाठी संजीवन विद्यालय पाचगणीचे प्राचार्य धनंजय शिरूर, स्वयंअध्ययन, आशयगर्भित शिक्षण, रचनात्मक शिक्षणावर भर देतात. ते म्हणतात की, शिक्षणातून केवळ पुस्तकी ज्ञान न मिळता शारीरिक, मानसिक, बौद्धिक विकासासोबत अध्यात्मिक आणि कौशल्य विकास साधला तरच विद्यार्थ्याचे जीवन पूर्ण घडते असे परखड मत मांडणारे डॉ. धनंजय शिरूर विद्यार्थ्यांमधून सक्षम, स्वावलंबी व कर्तुत्ववान माणूस घडविण्याची कास बाळगून आहेत. त्यांच्या या अभिनव आणि उत्तम शिक्षणाच्या संरचनेतून संजीवन विद्यालय पाचगणी देश पातळीवर नावलौकिकास आले आहे.

आताचे शिक्षण म्हणजे केवळ मार्कांसाठी चाललेली स्पर्धा आहे. या स्पर्धेतून केवळ यंत्रे निर्माण होऊ शकतात पण आयुष्याला लागणारी शिदोरी नाही. त्यासाठी विद्यार्थ्याला केंद्रबिंदू मानून आनंददायी व अनुभवातून शिक्षण देण्याची गरज आहे असे विचार बाळगणारे प्राचार्य धनंजय शिरूर यांचा जन्म सातलिंगणा शिरूर आणि शांताबाई शिरूर यांच्या पोटी झाला.

शूच्यातून जग निर्माण करणाऱ्या वडिलांनी खेड्यातून सोलापूर शहरात येऊन, कम्पा आणि शिका या धर्तीवर अत्यंत कठीण परिस्थितीत शिक्षण घेतले. क्लर्क म्हणून लागलेले वडील सहकार्यांकडून पुस्तके घेऊन स्पर्धा परीक्षेची तयारी करावचे आणि परीक्षा उत्तीर्ण होऊन ते इरिगेशन डिपार्टमेंट मध्ये सीनियर डिझिजनल अकाऊंट्स ऑफिसर म्हणून रुजू झाले. वडिलांचे हे कष्ट, त्यांची शिकवण व आईचा इंग्रजी माध्यमाचा आग्रह या जडणघडणीतून मी घडलो आणि माझं उत्तम शिक्षण झाले असे ते अभिमानाने सांगतात.

बी.एससी. मध्ये वनस्पतीशास्त्रात स्पेशलायझेशन केल्यानंतर त्यांनी सायटोजेनेटिक्स अँड प्लांट ब्रीडिंग या विषयात एमएससी पर्यंतचे शिक्षण घेतले. त्यानंतर त्यांनी बी.एड आणि एम.एड चे शिक्षण घेतले. आता ते वनस्पती शास्त्रामध्ये अनेटोमिकल स्टडीज इन सेरेपेजिया स्पेशिअल ऑफ इंडिया या शोध प्रबंधावर काम करीत आहे.

ते भाऊक होऊन सांगतात की, बीएससी ला असताना डॉक्टर राजाभाऊ ढेपे यांच्या प्रभावाशी आणि विद्यार्थ्यांच्या कलेने शिकविण्याचा, शिवाजी विद्यापीठातील वनस्पतीशास्त्र विभागातील अनेक मातब्बर प्राध्यापकांच्या व समविचारी मित्रमंडळींच्या शिकवणीचा माझ्यावर विशेष प्रभाव पडला. त्यांना विद्यार्थ्यांना शिकविण्यात गोडी निर्माण झाली. यामुळे ते अकरावी व बारावीचे ट्युशन वर्ग घेऊ लागले.

२००० या वर्षी ते सीनियर कॉलेजला तासिकेवर प्राध्यापक म्हणून शिकवू लागले. आणि त्यांचा शिक्षकी पेशा सुरू झाला. या प्रवासात त्यांनी अनेक शाळा व महाविद्यालयात प्राचार्य म्हणून काम बघितले. पण पाचगणीतील निसर्गरम्य वातावरण,

फॅटी लिव्हर ही आजच्या जीवनशैलीशी संबंधित एक सामान्य पण गंभीर समस्या असून यामध्ये यकृतात (लिव्हरमध्ये) अतिरिक्त चर्बी साठू लागते. फॅटी लिव्हर होण्यामागील मुख्य कारण म्हणजे असंतुलित आहार आणि वाढलेली चर्बी. जास्त तेलकट, तळलेले पदार्थ, फास्ट फूड, गोड पदार्थ, साखरयुक्त पेये आणि प्रक्रिया केलेले अन्न यांचे अति सेवन केल्यास यकृतावर अतिरिक्त ताण पडतो.

लठ्ठपणा, वाढलेले वजन आणि शारीरिक हालचालींचा अभाव हे फॅटी लिव्हरचे प्रमुख धोके मानले जातात. याशिवाय मधुमेह, इन्सुलिन रिसिस्टन्स आणि कोलेस्ट्रॉलची पातळी वाढणे यामुळेही यकृतात चर्बी साठण्याची प्रक्रिया वेगाने होते. मद्यपान करणाऱ्या व्यक्तींमध्ये अल्कोहोलमुळे लिव्हरच्या पेशींवर थेट परिणाम होतो, ज्यामुळे अल्कोहोलिक फॅटी लिव्हरची समस्या निर्माण होते.

याशिवाय काही इतर घटकही फॅटी लिव्हरसाठी जबाबदार ठरतात. सततचा तणाव, अपुरी झोप आणि हार्मोनल असंतुलन यामुळे शरीराचा चयापचय बिघडतो, ज्याचा परिणाम यकृतावर होतो. थायरॉईडचे विकार, पॉलिस्टिस्टिक ओव्हरी सिंड्रोम आणि काही औषधांचा दीर्घकाळ वापर यामुळेही

शाळेतील शिस्तबद्ध शैक्षणिक संरचना आणि त्यांच्या कार्यतत्पर बुद्धीला तेथील संस्थेच्या अध्यक्ष शशीताई ठकार, विरक्तर अनघा देवी यांच्याकडून मिळणारे प्रोत्साहन यामुळे ते संजीवन विद्यालय पाचगणीला प्राचार्य म्हणून रुळले.

प्राचार्य म्हणून या निवासी शाळेच्या संपूर्ण अध्ययन अध्यापन प्रक्रियेची घडी यांनी नीट बसविली. सकाळी ५.३० ते रात्री ९.३० पर्यंत विद्यार्थ्यांना कडक शिस्तीतून आणि तेवढ्याच स्व विकासाच्या अभ्यास व अभ्यास पूरक अॅक्टिव्हिटीज पूर्ण कराव्या लागतात.

यामध्ये शारीरिक व्यायाम, खेळ, शिक्षकांच्या मदतीने स्वयंअध्ययन, नियमित वर्ग, उपचारात्मक वर्ग, ध्यान, अवांतर वाचन, गप्पागोष्टी यांचा अंतर्भाव असतो. हे सर्व करीत असताना विद्यार्थ्यांतील अभ्यासातील कमतरता त्यांचे कच्चे दुवे या

वर विशेष शिक्षकांकडून लक्ष देऊन त्यांना वर्चस्व पातळीपर्यंत आणण्यात येते. याशिवाय जे विद्यार्थी उपजत हुशार आहेत अशा विद्यार्थ्यांकडून ऑलिंपियाड सारख्या स्पर्धा परीक्षांची तयारी करून घेतली जाते.

जिथे विद्यार्थ्यांना कौन्सिलिंग ची गरज आहे अशा ठिकाणी त्यांचे व त्यांच्या पालकांचे कौन्सिलिंग डॉ. शिरिषा साठे यांच्यामार्फत केले जाते. याशिवाय माजी विद्यार्थी, ज्यांचे पालक यांना बोलवून तसेच तज्ञ व्यक्तींना बोलावून अनुभव आणि करिअर मार्गदर्शन त्यांना दिले जाते.

कन्सेप्ट बेस्ड लर्निंग, अॅक्टिव्हिटी बेस्ड लर्निंग, एक्सपेरिन्शियल लर्निंग या त्रैसूत्रीवर विशेष भर असल्याने ते प्रत्येक वर्गाला अभ्यासक्रमानुसार असलेल्या १७ रसटेनेबल डेडव्हाल्यूमेंट स्किल्सवर विद्यार्थ्यांना अॅक्टिव्हिटी करण्यास देतात. गरीबी, स्त्री पुरुष समताता, भूक, आरोग्य, शिक्षण यासारख्या विषयाबाबत सखोल जाणून घेण्यासाठी त्यांना त्या क्षेत्रात जाऊन स्वयं अध्ययनाची संधी देण्यात येते.

सत्य परिस्थिती आणि समस्या जाणून घेतल्यावर ते त्यातून घोषवाक्य, गीत, कथा, नृत्य, लहान लहान रिकटूस बसवितात आणि शाळेच्या पटांगणावर त्याचे सादरीकरण करण्यात येते. यावेळी शाळेतील सर्व कर्मचारी आणि शिक्षक वर्ग त्यांना प्रोत्साहन देतात. कृतीतून आधारित या उपक्रमातून विद्यार्थ्यांच्या संकल्पना स्पष्ट होऊन ते त्यांच्या हृदयापर्यंत भिडते असे शिरूर म्हणतात. हीच पद्धत अभ्यासक्रमासाठी ही वापरली जाते.

विद्यार्थ्यांना पुस्तकी ज्ञानासोबतच कौशल्य आधारित शिक्षण मिळावे म्हणून संजीवन विद्यालय गेल्या वीस वर्षांपासून वोकेशनल कोर्सेस चालवीत आहेत. प्राचार्य शिरूर स्वतः याचे कॉर्डिनेटर होते.

ऑटोमोबाईल रिपेरिंग, मोबाईल रिपेरिंग, कारपेंटरी, पेंटिंग, वूड क्राफ्ट, बांबू क्राफ्ट, पॉटरी घेतल्यावर ते त्यातून घोषवाक्य, गीत, कथा, नृत्य, लहान लहान रिकटूस बसवितात आणि शाळेच्या पटांगणावर त्याचे सादरीकरण करण्यात येते. यावेळी शाळेतील सर्व कर्मचारी आणि शिक्षक वर्ग त्यांना प्रोत्साहन देतात. कृतीतून आधारित या उपक्रमातून विद्यार्थ्यांच्या संकल्पना स्पष्ट होऊन ते त्यांच्या हृदयापर्यंत भिडते असे शिरूर म्हणतात. हीच पद्धत अभ्यासक्रमासाठी ही वापरली जाते.

विद्यार्थ्यांना पुस्तकी ज्ञानासोबतच कौशल्य आधारित शिक्षण मिळावे म्हणून संजीवन विद्यालय गेल्या वीस वर्षांपासून वोकेशनल कोर्सेस चालवीत आहेत. प्राचार्य शिरूर स्वतः याचे कॉर्डिनेटर होते. ऑटोमोबाईल रिपेरिंग, मोबाईल रिपेरिंग, कारपेंटरी, पेंटिंग, वूड क्राफ्ट, बांबू क्राफ्ट, पॉटरी

घेतल्यावर ते त्यातून घोषवाक्य, गीत, कथा, नृत्य, लहान लहान रिकटूस बसवितात आणि शाळेच्या पटांगणावर त्याचे सादरीकरण करण्यात येते. यावेळी शाळेतील सर्व कर्मचारी आणि शिक्षक वर्ग त्यांना प्रोत्साहन देतात. कृतीतून आधारित या उपक्रमातून विद्यार्थ्यांच्या संकल्पना स्पष्ट होऊन ते त्यांच्या हृदयापर्यंत भिडते असे शिरूर म्हणतात. हीच पद्धत अभ्यासक्रमासाठी ही वापरली जाते.

विद्यार्थ्यांना पुस्तकी ज्ञानासोबतच कौशल्य आधारित शिक्षण मिळावे म्हणून संजीवन विद्यालय गेल्या वीस वर्षांपासून वोकेशनल कोर्सेस चालवीत आहेत. प्राचार्य शिरूर स्वतः याचे कॉर्डिनेटर होते.

शाळेतील शिस्तबद्ध शैक्षणिक संरचना आणि त्यांच्या कार्यतत्पर बुद्धीला तेथील संस्थेच्या अध्यक्ष शशीताई ठकार, विरक्तर अनघा देवी यांच्याकडून मिळणारे प्रोत्साहन यामुळे ते संजीवन विद्यालय पाचगणीला प्राचार्य म्हणून रुळले.

प्राचार्य म्हणून या निवासी शाळेच्या संपूर्ण अध्ययन अध्यापन प्रक्रियेची घडी यांनी नीट बसविली. सकाळी ५.३० ते रात्री ९.३० पर्यंत विद्यार्थ्यांना कडक शिस्तीतून आणि तेवढ्याच स्व विकासाच्या अभ्यास व अभ्यास पूरक अॅक्टिव्हिटीज पूर्ण कराव्या लागतात.

यामध्ये शारीरिक व्यायाम, खेळ, शिक्षकांच्या मदतीने स्वयंअध्ययन, नियमित वर्ग, उपचारात्मक वर्ग, ध्यान, अवांतर वाचन, गप्पागोष्टी यांचा अंतर्भाव असतो. हे सर्व करीत असताना विद्यार्थ्यांतील अभ्यासातील कमतरता त्यांचे कच्चे दुवे या

वर विशेष शिक्षकांकडून लक्ष देऊन त्यांना वर्चस्व पातळीपर्यंत आणण्यात येते. याशिवाय जे विद्यार्थी उपजत हुशार आहेत अशा विद्यार्थ्यांकडून ऑलिंपियाड सारख्या स्पर्धा परीक्षांची तयारी करून घेतली जाते.

जिथे विद्यार्थ्यांना कौन्सिलिंग ची गरज आहे अशा ठिकाणी त्यांचे व त्यांच्या पालकांचे कौन्सिलिंग डॉ. शिरिषा साठे यांच्यामार्फत केले जाते. याशिवाय माजी विद्यार्थी, ज्यांचे पालक यांना बोलवून तसेच तज्ञ व्यक्तींना बोलावून अनुभव आणि करिअर मार्गदर्शन त्यांना दिले जाते.

कन्सेप्ट बेस्ड लर्निंग, अॅक्टिव्हिटी बेस्ड लर्निंग, एक्सपेरिन्शियल लर्निंग या त्रैसूत्रीवर विशेष भर असल्याने ते प्रत्येक वर्गाला अभ्यासक्रमानुसार असलेल्या १७ रसटेनेबल डेडव्हाल्यूमेंट स्किल्सवर विद्यार्थ्यांना अॅक्टिव्हिटी करण्यास देतात. गरीबी, स्त्री पुरुष समताता, भूक, आरोग्य, शिक्षण यासारख्या विषयाबाबत सखोल जाणून घेण्यासाठी त्यांना त्या क्षेत्रात जाऊन स्वयं अध्ययनाची संधी देण्यात येते.

सत्य परिस्थिती आणि समस्या जाणून घेतल्यावर ते त्यातून घोषवाक्य, गीत, कथा, नृत्य, लहान लहान रिकटूस बसवितात आणि शाळेच्या पटांगणावर त्याचे सादरीकरण करण्यात येते. यावेळी शाळेतील सर्व कर्मचारी आणि शिक्षक वर्ग त्यांना प्रोत्साहन देतात. कृतीतून आधारित या उपक्रमातून विद्यार्थ्यांच्या संकल्पना स्पष्ट होऊन ते त्यांच्या हृदयापर्यंत भिडते असे शिरूर म्हणतात. हीच पद्धत अभ्यासक्रमासाठी ही वापरली जाते.

विद्यार्थ्यांना पुस्तकी ज्ञानासोबतच कौशल्य आधारित शिक्षण मिळावे म्हणून संजीवन विद्यालय गेल्या वीस वर्षांपासून वोकेशनल कोर्सेस चालवीत आहेत. प्राचार्य शिरूर स्वतः याचे कॉर्डिनेटर होते. ऑटोमोबाईल रिपेरिंग, मोबाईल रिपेरिंग, कारपेंटरी, पेंटिंग, वूड क्राफ्ट, बांबू क्राफ्ट, पॉटरी

घेतल्यावर ते त्यातून घोषवाक्य, गीत, कथा, नृत्य, लहान लहान रिकटूस बसवितात आणि शाळेच्या पटांगणावर त्याचे सादरीकरण करण्यात येते. यावेळी शाळेतील सर्व कर्मचारी आणि शिक्षक वर्ग त्यांना प्रोत्साहन देतात. कृतीतून आधारित या उपक्रमातून विद्यार्थ्यांच्या संकल्पना स्पष्ट होऊन ते त्यांच्या हृदयापर्यंत भिडते असे शिरूर म्हणतात. हीच पद्धत अभ्यासक्रमासाठी ही वापरली जाते.

विद्यार्थ्यांना पुस्तकी ज्ञानासोबतच कौशल्य आधारित शिक्षण मिळावे म्हणून संजीवन विद्यालय गेल्या वीस वर्षांपासून वोकेशनल कोर्सेस चालवीत आहेत. प्राचार्य शिरूर स्वतः याचे कॉर्डिनेटर होते.

शाळेतील शिस्तबद्ध शैक्षणिक संरचना आणि त्यांच्या कार्यतत्पर बुद्धीला तेथील संस्थेच्या अध्यक्ष शशीताई ठकार, विरक्तर अनघा देवी यांच्याकडून मिळणारे प्रोत्साहन यामुळे ते संजीवन विद्यालय पाचगणीला प्राचार्य म्हणून रुळले.

प्राचार्य म्हणून या निवासी शाळेच्या संपूर्ण अध्ययन अध्यापन प्रक्रियेची घडी यांनी नीट बसविली. सकाळी ५.३० ते रात्री ९.३० पर्यंत विद्यार्थ्यांना कडक शिस्तीतून आणि तेवढ्याच स्व विकासाच्या अभ्यास व अभ्यास पूरक अॅक्टिव्हिटीज पूर्ण कराव्या लागतात.

यामध्ये शारीरिक व्यायाम, खेळ, शिक्षकांच्या मदतीने स्वयंअध्ययन, नियमित वर्ग, उपचारात्मक वर्ग, ध्यान, अवांतर वाचन, गप्पागोष्टी यांचा अंतर्भाव असतो. हे सर्व करीत असताना विद्यार्थ्यांतील अभ्यासातील कमतरता त्यांचे कच्चे दुवे या

वर विशेष शिक्षकांकडून लक्ष देऊन त्यांना वर्चस्व पातळीपर्यंत आणण्यात येते. याशिवाय जे विद्यार्थी उपजत हुशार आहेत अशा विद्यार्थ्यांकडून ऑलिंपियाड सारख्या स्पर्धा परीक्षांची तयारी करून घेतली जाते.

जिथे विद्यार्थ्यांना कौन्सिलिंग ची गरज आहे अशा ठिकाणी त्यांचे व त्यांच्या पालकांचे कौन्सिलिंग डॉ. शिरिषा साठे यांच्यामार्फत केले जाते. याशिवाय माजी विद्यार्थी, ज्यांचे पालक यांना बोलवून तसेच तज्ञ व्यक्तींना बोलावून अनुभव आणि करिअर मार्गदर्शन त्यांना दिले जाते.

कन्सेप्ट बेस्ड लर्निंग, अॅक्टिव्हिटी बेस्ड लर्निंग, एक्सपेरिन्शियल लर्निंग या त्रैसूत्रीवर विशेष भर असल्याने ते प्रत्येक वर्गाला अभ्यासक्रमानुसार असलेल्या १७ रसटेनेबल डेडव्हाल्यूमेंट स्किल्सवर विद्यार्थ्यांना अॅक्टिव्हिटी करण्यास देतात. गरीबी, स्त्री पुरुष समताता, भूक, आरोग्य, शिक्षण यासारख्या विषयाबाबत सखोल जाणून घेण्यासाठी त्यांना त्या क्षेत्रात जाऊन स्वयं अध्ययनाची संधी देण्यात येते.

सत्य परिस्थिती आणि समस्या जाणून घेतल्यावर ते त्यातून घोषवाक्य, गीत, कथा, नृत्य, लहान लहान रिकटूस बसवितात आणि शाळेच्या पटांगणावर त्याचे सादरीकरण करण्यात येते. यावेळी शाळेतील सर्व कर्मचारी आणि शिक्षक वर्ग त्यांना प्रोत्साहन देतात. कृतीतून आधारित या उपक्रमातून विद्यार्थ्यांच्या संकल्पना स्पष्ट होऊन ते त्यांच्या हृदयापर्यंत भिडते असे शिरूर म्हणतात. हीच पद्धत अभ्यासक्रमासाठी ही वापरली जाते.

विद्यार्थ्यांना पुस्तकी ज्ञानासोबतच कौशल्य आधारित शिक्षण मिळावे म्हणून संजीवन विद्यालय गेल्या वीस वर्षांपासून वोकेशनल कोर्सेस चालवीत आहेत. प्राचार्य शिरूर स्वतः याचे कॉर्डिनेटर होते. ऑटोमोबाईल रिपेरिंग, मोबाईल रिपेरिंग, कारपेंटरी, पेंटिंग, वूड क्राफ्ट, बांबू क्राफ्ट, पॉटरी

एओर्टिक डायसेक्शन: जेव्हा प्रत्येक मिनिट महत्त्वाचा असतो : डॉ. समित पाठक

नागपूर, २० जानेवारी : एओर्टिक डायसेक्शन ही एक दुर्मिळ परंतु अत्यंत धोकादायक स्थिती आहे, ज्यामध्ये हृदयापासून रक्त वाहून नेणाऱ्या मुख्य धमनीला (एओर्टा/महाधमनी) आतून चीर किंवा तडा जातो . जेव्हा असे घडते, तेव्हा रक्त धमनीच्या थरांमध्ये शिरते, ज्यामुळे रक्तवाहिनी फुटण्याचा आणि अचानक मृत्यू ओढवण्याचा गंभीर धोका निर्माण होतो.

लक्षणे आणि तातडीची कृती : या आजाराची लक्षणेजेे की छातीत किंवा पाठीत अचानक तीव्र वेदना होणे, चक्कर येणे किंवा बेशुद्ध पडणेबऱ्याचदा हृदयविकाराच्या झटक्यासारखी किंवा पाठीच्या तीव्र दुखण्यासारखी वाटू शकतात. त्यामुळेच, याची लवकर ओळख पटणे आणि त्वरित उपचार मिळणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. प्रत्येक मिनिट महत्त्वाचा असतो आणि धोक्याची चिन्हे समजून घेतल्यास रुग्णाचे प्राण वाचू शकतात.

रुग्ण प्रकरण : एका आपत्कालीन प्रसंगात, एक रुग्ण छातीत आणि पाठीत तीव्र वेदना होत असताना रुग्णालयात दाखल झाला . प्रगत तपासण्यांनुसार त्यांना 'टाइप ए'एओर्टिक डायसेक्शन' झाल्याचे निष्पन्न झाले. हे हृदयाजवळील भागात झालेली एक धोकादायक चीर होती, ज्यासाठी तातडीने शस्त्रक्रिया करणे आवश्यक होते. शस्त्रक्रिया करणाऱ्या टीमने रक्तदाब स्थिर करण्यासाठी, रक्तप्रवाह सुरळीत करण्यासाठी आणि ती धमनी दुरुस्त करण्यासाठी एका पद्धतशीर प्रोटोकॉलचे पालन केले .

उपचार आणि फायदे : एओर्टिक डायसेक्शनच्या उपचारांमध्ये एक पद्धतशीर वैद्यकीय आणि शस्त्रक्रिया दृष्टिकोन समाविष्ट असतो . चीर नेमकी कुठे आहे आणि तिची तीव्रता किती आहे, यावर अवलंबून रुग्णांवर 'ओपन-हार्ट'सर्जरी' केली जाऊ शकते किंवा रक्तप्रवाह सुरळीत करण्यासाठी लहान चीर आणि प्रगत तंत्रज्ञानाचा वापर करून 'मिनिमली इन्वेसिव्ह' शस्त्रक्रिया केली जाऊ शकते .

धोका कोणत्या अंशु शकतो ? : उच्च जोखीम असलेल्या व्यक्तींनी ज्यांचा रक्तदाब अनियंत्रित आहे, ज्यांची पूर्वी हृदयाची शस्त्रक्रिया झाली आहे, ज्यांना रक्तवाहिन्यांचे आजार आहेत किंवा 'कनेक्टिव्ह टिश्यू डिसऑर्डर' आहेतत्यांनी विशेषतः सावध राहणे आवश्यक आहे. वैद्यकीय मदत घेण्यास झालेला थोडासा उशीरही भयंकर परिणाम करू शकतो . त्यामुळे छातीत किंवा पाठीत अचानक होणाऱ्या वेदना, चक्कर येणे किंवा बेशुद्ध पडणे याबद्दल जनजागृती असणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे .

तज्ञांचे मत : वेळेवर निदान, जलद उपचार आणि पद्धतशीर काळजी घेण्याच्या योजनेचे पालन केल्यास प्राण वाचतात, असे डॉ. समित पाठक, कन्सल्टंट कार्डिओ थोरेसिक आणि व्हॅस्कुलर सर्जन स्पष्ट करतात . ते पुढे म्हणतात, आधुनिक शस्त्रक्रिया तंत्रज्ञानामुळे आम्हाला ती चीर सुरक्षितपणे दुरुस्त करणे, रक्तप्रवाह पूर्ववत करणे आणि अवयवांचे नुकसान टाळणे शक्य झाले आहे. जे रुग्ण लवकर पोहोचतात आणि ज्यांना त्वरित उपचार मिळतात, ते अनेकदा पूर्णपणे बरे होतात आणि त्यांच्या दैनंदिन जीवनात परततात. ज्यांना धोका आहे, त्यांच्यासाठी नियमित तपासणी आणि रक्तदाब नियंत्रण आवश्यक आहे. जागरूकता आणि त्वरित कृती खरोखरच रुग्णाचे नशीब बदलू शकते.

एओर्टिक डायसेक्शन ही एक वैद्यकीय आणीबाणी आहे, परंतु त्वरित ओळख, पद्धतशीर शस्त्रक्रिया व वैद्यकीय उपचार आणि काळजीपूर्वक पाठपुरावा केल्यास रुग्ण वाचू शकतात, पूर्णपणे बरे होऊ शकतात आणि सुरक्षितपणे सामान्य जीवन जगू शकतात .

मानसिक आरोग्यासाठी नवीन उपक्रम : शालिनीताई मेधे हॉस्पिटलकडून आदिवासी भागात मानसोपचार सेवा

नागपूर, २० जानेवारी : शालिनीताई मेधे हॉस्पिटल आणि जीएसव्हीएस एकत्र येऊन ग्रामीण आणि आदिवासी भागातील गावकीर आणि शेतकऱ्यांसाठी मानसिक आरोग्य सुधारण्याचा उपक्रम सुरू करत आहेत. शेतीतील ताण, आर्थिक अडचणी, एकटपणा आणि तज्ज्ञ उपचारांची कमी यामुळे गावकऱ्यांमध्ये मानसिक आरोग्याच्या समस्या वाढत आहेत. त्यासाठी मध्य प्रदेशमधील जामसालवी, सौसर येथे समुदायाच्या मानसिक आरोग्यासाठी एक महत्त्वाचा कार्यक्रम राबवला जाणार आहे. लवकरच, चमत्कारिक श्री हनुमान मंदिर संस्थान (हनुमान लोक) परिसरातील ग्रामीण आदिवासी समाज विकास संस्थान (जीएसव्हीएस) च्या मानसिक आरोग्य केंद्रावर ठराविक दिवशी मोफत मानसोपचार ओपीडी सुरू होणार आहे.

या सेवा शालिनीताई मेधे हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, वानाडोंगरी, नागपूर येथील अनुभवी मानसोपचारतज्ज्ञ देणार आहेत. शिक्षणसंस्था असलेल्या १०२० बेड्सच्या या हॉस्पिटलने केवळ सहा वर्षातच डॉक्टर, परिचारिका आणि सहाय्यक कर्मचाऱ्यांच्या पूर्ण वेळ कार्यरत प्रशिक्षित टीमद्वारे संपूर्ण सुपर-स्पेशालिटीसेवा देऊन चांगली ओळख निर्माण केली आहे.

शालिनीताई मेधे हॉस्पिटल हे एक शिक्षण हॉस्पिटल असून, इथे सरकारी योजनांमध्ये न समाविष्ट असलेल्या रुग्णांनाही कमी खर्चात, नैतिक व दर्जेदार उपचार दिले जातात. हॉस्पिटलमध्ये ६० बेड्सचे अतिरिक्तता विभाग (आयसीयू), जेरियाट्रिक व पॅलियेटिव्ह केअर वॉर्ड, मिल्क बँक, २६ बेड्सचे नवजात अतिरिक्तता विभाग

महिला शेतकऱ्यांना सक्षम करण्यासाठी गोदरेज अॅग्रोव्हेटची महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवनोन्नती अभियानासोबत भागीदारी

यवतमाळ, २० जानेवारी : अग्रगण्य कृषी-व्यवस कंपनी असलेल्या गोदरेज अॅग्रोव्हेट लिमिटेडने (गोदरेज अॅग्रोव्हेट) ग्रामीण शेतकऱ्यांना सक्षम करण्यासाठी आणि शाश्वत शेतीला चालना देण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवनोन्नती अभियान (एमएसआरएलएम-उमेद) सोबत सामंजस्य करारावर (एमओयू) स्वाक्षरी केल्याची घोषणा आज केली. २०२६ हे वर्ष 'आंतरराष्ट्रीय महिला शेतकरी वर्ष' (आयवायडब्ल्यूएफ २०२६) म्हणून साजरे करण्याच्या संयुक्त राष्ट्रांच्या घोषणेशी हे सहकार्य सुसंगत आहे. या अंतर्गत कृषी-अन्नप्रणालीमध्ये महिलांना बजावलेल्या महत्त्वपूर्ण भूमिकेवर प्रकाश टाकते आणि लैंगिक समानता दूर करण्यासाठी व उपजीविका मजबूत करण्यासाठी कृती करण्याचे आवाहन करते. तीन वर्षांच्या या भागीदारीचा उद्देश स्वयंसहायता गट (एसएचजी) आणि महिला शेतकऱ्यांना चांगल्या कृषी पद्धती (जीएपी) आणि एकात्मिक कीड व्यवस्थापन (आयपीएम) स्वीकारण्यासाठी प्रोत्साहित करणे, शेतीची उत्पादकता सुधारणे आणि लवचिक उपजीविका निर्माण करणे हा आहे.

या भागीदारीवर भाष्य करताना, महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवनोन्नती अभियानाचे (एमएसआरएलएम-उमेद) मुख्य कार्यकारी अधिकारी निलेश सागर (आयएसएम) म्हणाले, हा सामंजस्य करार तळागाळातील संस्थांना बळकट करून, त्यांच्या उपजीविकेमध्ये वाढ करून ग्रामीण महिलांना सक्षम करण्याच्या आमच्या ध्येयाशी सुसंगत आहे. आमच्या नेटवर्कचा आणि गोदरेज अॅग्रोव्हेटच्या कौशल्याचा उपयोग करून,

आमच्या महिला शेतकऱ्यांना शेतीचे कार्यक्षमतेने व्यवस्थापन करण्यासाठी तसेच ग्रामीण महाराष्ट्राची सामाजिक-आर्थिकस्थिती सुधारण्यासाठी वैज्ञानिक पीक व्यवस्थापन पद्धतींनी सुसज्ज करणे, हा आमचा उद्देश आहे.

गोदरेज अॅग्रोव्हेटचे सीईओ आणि एमडी सुनील कटारिया म्हणाले, भारतीय शेती एका महत्त्वाच्या पट्यावर आहे, जिथे उत्पादकता, शाश्वतता आणि सर्वसमावेशकता यांची एकत्रित प्रगती होणे आवश्यक आहे. गोदरेज अॅग्रोव्हेटमध्ये आम्ही महिला शेतकऱ्यांना या परिवर्तनाचा केंद्रबिंदू मानतो. संशोधन आणि सामुदायिक सहभागाच्या समन्वयातून भारतीय शेतीत शाश्वत वाढ घडवून आणण्यासाठी कटिबद्ध असलेली एक संस्था म्हणून, आम्हाला एमएसआरएलएम-उमेदसोबत भागीदारी करताना आनंद होतो आहे. या भागीदारीद्वारे, आम्ही महिला शेतकऱ्यांना उच्च-परिणामकारक्याणि व्यावहारिक कृषी तंत्रज्ञानाने सुसज्ज करण्याचे ध्येय ठेवले आहे, जेणेकरून त्या अधिक चांगले उत्पादन मिळवू शकतील आणि त्यांच्या कुटुंबाचा उत्कर्ष करू शकतील.

या उपक्रमाच्या तांत्रिक पैलूवर प्रकाश टाकताना,

कस्तुरी मेटल कॉम्पोझिट लिमिटेड (केएमसीएल) ने पीपी साठी ६१-६ झाइस बँड जाहीर केला

मुंबई, २० जानेवारी : कस्तुरी मेटल कॉम्पोझिट लिमिटेड (केएमसीएल) इंडिनिअर्ड स्टील फायबर्स आणि इंडस्ट्रियल प्लोअिंग सोल्युशन्सची निर्माती व सेवा पुरवणारी कंपनी यांनी प्रस्तावित प्रारंभिक सार्वजनिक इश्यू (पीपी) साठी प्रति इकिटी शेअर ६१-६झसा प्राइस बँड निश्चित केला आहे. पीपी २७ जानेवारी २०२६ रोजी उघडेल आणि २९ जानेवारी २०२६ रोजी बंद होईल. अँकर भाग २३ जानेवारी २०२६ रोजी उघडेल.

हा आयपीओ बुक-बिल्डिंगमागिने प्रति शेअर दर्शनी मूल्य १० असलेल्या २७.५२ लाख इकिटी शेअर्सचा प्रेश इश्यू आहे. किंमत पट्ट्याच्या वरच्या पट्यावर इश्यूचा आकार एकूण १७.६१ कोटी इतका होतो.

कंपनीचे शेअर्स बीएसई एसएमई (बॉम्बे स्टॉक एक्सचेंजचे एसएमई प्लॅटफॉर्म) वर सूचीबद्ध होणार आहेत. गुंतवणुकदार किमान ४,००० इकिटी शेअर्ससाठी बोली लावू शकतात आणि त्यानंतर २,००० शेअर्सच्या पटीत बोली लावता येईल. ऑफर डॉक्युमेंटमध्ये नमूद केल्यानुसार, पीपी मधून मिळणाऱ्या निधीपैकी मोठा हिस्सा महाराष्ट्रातील अमरावती येथे नवीन उत्पादन सुविधा उभारण्यासाठी भांडवली खर्चासाठी वापरण्याचा प्रस्ताव आहे. सुमारे १५,३०० चौ. मी. क्षेत्रफळावर प्रस्तावित असलेल्या या सुविधेत वार्षिक ६,००० एमटी क्षमतेचा स्टील फायबर उत्पादन प्रकल्प आणि वार्षिक ५०० क्षमतेचा मॅक्रो सिंथेटिक पीपी फायबर उत्पादन प्रकल्प समाविष्ट

गोदरेज अॅग्रोव्हेट लिमिटेडच्या पीक संरक्षण व्यवसायाचे सीईओ, राजवेल् एन.के. म्हणाले, महाराष्ट्र हे भारतातील सर्वात महत्त्वाच्या कापूस उत्पादक राज्यांपैकी एक आहे आणि येथील शेतकऱ्यांसमोरील आव्हाने सोडवण्यासाठी विज्ञान-आधारित, प्रदेश-विशिष्टष्टिकोनाची आवश्यकता आहे. योग्य वेळी योग्य तोडगा काढणे महत्त्वाचे असल्याने, हे सहकार्य केवळ तत्काळ कृषीविषयक सुधारणांसाठीच नव्हे, तर एक अनुकरणीय, ज्ञान-आधारित पीक संरक्षण आराखडा तयार करण्यासाठी प्रेरणा म्हणून काम करेल, जो कालांतराने विविध भौगोलिक प्रदेशांमध्ये आणि वेगवेगळ्या पिकांसाठी लागू केला जाऊ शकतो.

या सहकार्याच्या व्यापक परिणामांवर जोर देत, गोदरेज इंडस्ट्रीज ग्रुपचे ग्रुप प्रेसिडेंट कॉर्पोरेट अफेअर्स, राकेश स्वामी म्हणाले, सामान्य लोक आणि पर्यावरण हे आमच्या कोणत्याही उद्देशाच्या केंद्रस्थानी असतात. उद्योग आणि सार्वजनिक संस्था कशा प्रकारे एकत्र येऊन महत्त्वपूर्ण सामाजिक बदल घडवून आणू शकतात, याचे एमएसआरएलएम-उमेदसोबतचा हा उपक्रम म्हणजे एक उत्तम उदाहरण आहे. महिला शेतकऱ्यांना सक्षम केल्याने केवळ कृषी उत्पादकताच वाढत नाही, तर ग्रामीण समाजही मजबूत होतो. महिला शेतकऱ्यांना वैज्ञानिक पद्धती अवलंबण्यास, मार्केट नेटवर्कपर्यंत पोहोचण्यास आणि माहितीपूर्ण निर्णय घेण्यास सक्षम करून, हा उपक्रम संपूर्ण महाराष्ट्रात उत्पादकता, उपजीविका आणि ग्रामीण लवचिकतेमध्ये चिरस्थायी सुधारणा घडवून आणण्याचा प्रयत्न करतो.

असेल. ऑफर डॉक्युमेंटमध्ये दिलेल्या तपशिलानुसार निधीपैकी काही भाग सामान्य कॉर्पोरेट उद्दिष्टांसाठीही वापरण्याचा प्रस्ताव आहे.

२००५ मध्ये स्थापन झालेली केएमसीएल ही कंपनी कॉंक्रीट रिस्फोर्समेंट आणि ऑटोमोटिव्ह ब्रेकिंग अनुप्रयोगांसाठी अनुक्रमे वापरल्या जाणाऱ्या स्टील फायबर आणि स्टील बूल फायबर उत्पादनांचे उत्पादन, पुरवठा आणि निर्यात करते. कंपनी सध्या अमरावती येथे स्टील फायबर व स्टील बूल फायबरची तीन विद्यमान उत्पादन युनिट्स चालवते. आपल्या उपकंपनी दुस्फोर्लर कॉंक्रीट सोल्युशन्स एलएलपी द्वारे केएमसीएल औद्योगिक आणि वेअरहाऊसिंग अनुप्रयोगांसाठी विशेष फ्लोअिंग सोल्युशन्सही प्रदान करते.

उद्दिष्ट आदिवासी आणि वंचित समुदायांना सक्षम बनवणे आहे. अंगणत्व व मानसिक आरोग्य सेवांवर विशेष लक्ष देत संस्थेने मानसिक आरोग्य संसाधन केंद्राच्या माध्यमातून उल्लेखनीय कार्य केले आहे. हा उपक्रम जीएसव्हीएस चे संचालक श्री श्यामावर धवळे यांच्या दूरदृष्टीने नेतृत्वाचे प्रतीक असून, श्री आशिष पाल (प्रकल्प व्यवस्थापक मानसिक आरोग्य, जीएसव्हीएस) यांच्या समर्पित सहकार्यामुळे तो यशस्वी होत आहे.

या सहकार्याला चमत्कारिक श्री हनुमान मंदिर संस्थान (हनुमान लोक) यांच्या विश्वस्त मंडळाचे मोलाचे सहकार्य लाभले आहे. यामध्ये श्री गोपाळ शर्मा (अध्यक्ष), श्री टीकाराम करोककर (सचिव) आणि श्री अजय धवळे (समिती सदस्य) यांचा समावेश आहे.

टाटा मोटर्सकडून १७ नेक्स्ट-जनरेशन्स लॉच ; नवी दिल्ली, २० जानेवारी :

भारतातील ट्रॅकिंग क्षेत्रात आमूलाग्र परिवर्तन घडवून आणण्याच्या दिशेने मोठे पाऊल उचलत टाटा मोटर्स या भारतातील सर्वात मोठ्या व्यावसायिक वाहन उत्पादक व गतीशीलता सोल्यूशन्स प्रदाता कंपनीने आज आपल्या १७ टक्सचा नेक्स्ट-जनरेशमॉर्टकोलिओ लॉच केला. हे टक्स ७ टन ते ५५ टन कन्फिग्युरेशन्समध्ये उपलब्ध आहेत. यासह सुरक्षितता, नफा व प्रगतीमध्ये नवीन मापदंड स्थापित केले आहे. या सर्वसमावेशक लॉचमध्ये ऑल न्यू अबुरा सिरीज, अत्याधुनिक टाटा टक्स.ईव्ही श्रेणी आणि प्रस्थापित प्राइम, सिना व अल्ट्रा प्लॅटफॉर्मसमधील मोठ्या अपग्रेड्सचा समावेश आहे. जागतिक सुरक्षितता मानकांचे (ईसीई आर२९ ०३) काटेकोरपणे पालन करण्यासाठी डिझाइन करण्यात आलेले हे टक्स उत्पन्न क्षमता वाढवतात, एकूण मालकीहक्क खर्च कमी करतात आणि वेईकल अपटाइम वाढवतात, ज्यामुळे वाहतूकदारांना मोठे यश मिळते.

नवीन टक्स लॉच करत टाटा मोटर्स लि.चे एमडी व सीईओ गिरीश बाघ म्हणाले, भारतातील ट्रॅकिंग क्षेत्रात झपाट्याने परिवर्तन होत आहे, ज्याला प्रगतीशील राष्ट्रीय धोरणे, आधुनिक पायाभूत सुविधा आणि सुरक्षित, अधिक स्वच्छ व अधिक कार्यक्षम लॉजिस्टिक्ससाठी वाढत्या मागणीने गती दिली आहे. टाटा मोटर्स मापदंड स्थापित करण्यामध्ये नेहमी अग्रस्थानी आहे, जे उद्योगाच्या भविष्याला आकार देतात. लॉच करण्यात आलेल्या आमच्या नेक्स्ट-जनरेशमॉर्टकोलिओमध्ये ऑल-न्यू अबुरा सिरीज, दोन प्रगत उच्च-कार्यक्षम पॉवरट्रेन्स, आमच्या नवीन आय-एमओईव्ही अर्किटेक्चरवर आधारित भारतातील शून्य-उत्सर्जबलेक्विट्स टक्स व ट्रिपर्सची व्यापक श्रेणी, युरोपियन मानक केबिन्स व उद्योग-अग्रणीसुरक्षितता वैशिष्ट्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात अपग्रेड्स, अधिक पेलोड क्षमता आणि इंधन कार्यक्षमतेचा समावेश आहे, जे सर्व फ्लीट एज डिजिटल सेवांसह एकीकृत करण्यात आले आहेत. यासह आम्ही या बाशाला अधिक पुढे नेत आहोत. बेटर ऑल्वेज' तत्त्वामधून प्रेरित आमची नाविन्येतरती अखिरत मोहिम, स्थानिकीकरणाप्रती दृढ कटिबद्धता आणि ग्राहकांना यशस्वी करण्यावरील निरंतर फोकस आत्मनिर्भर भारत 'च्या दृष्टिकोनाशी संलग्न आहेत, ज्यामुळे शाश्वत गतीशीलतेमध्ये नेतृत्व करण्याप्रती भारताचा आत्मनिर्भरपणा व महत्त्वाकांक्षा अधिक दृढ झाली आहे. '

करुणामूर्ती डॉ. देवची व्यक्तित्तेखा जिवंत करताना माझ्या बहिणीकडून मला प्रेरणा मिळाली: इकबाल खान

सोनी सबवरील 'हुई गुम यादें एक डॉक्टर, दो जिंदगिया' मालिका

मुंबई, २० जानेवारी : सोनी सबवर लवकरच 'हुई गुम यादें एक डॉक्टर, दो जिंदगिया' ही मालिका सुरू होत आहे, ज्यामध्ये एका डॉक्टरची हृद्य कहाणी सांगितली आहे. या डॉक्टरची स्मृती गेल्यामुळे त्याचे आयुष्य बदलले आहे. आणि या प्रक्रियेत आपल्या रुग्णांकडे बघण्याची त्याची दृष्टी केवळ वैद्यकीय न राहता अधिक माणुसकी आणि करुणा त्याच्यात आली आहे. डॉ. देव (इकबाल खान) आपला भविष्यकाळ पुन्हा मिळवण्यासाठी प्रयत्नशील आहेतच, पण तसे करताना हळूहळू त्याच्या हे लक्षात येऊ लागले आहे की, एका डॉक्टरकडे करुणाभाव असणे किती आवश्यक आहे.

या प्रभावाविषयी बोलताना इकबाल खान म्हणतो, माझ्या दोन्ही बहिणी डॉक्टर आहेत आणि त्या आपल्या रुग्णांच्या बाबतीत किती करुणा, आपलेपणा दाखवतात हे मी पहिल्यापासून पाहिले आहे. त्या आपल्या रुग्णांचे म्हणणे किती शांतपणे ऐकून घेतात, त्यांना तणावाच्या क्षणी आधार देतात हे पाहिले आहे. माझी बहीण सबिना आस्ट्रेलियात असते आणि रुग्णांशी बोलताना ती खूप जागरूक, कायग्र असते. ती रुग्णांची केवळ लक्षणे बघत नाही, तर त्याच्या भावना, आसपासची परिस्थिती याबाबी अंदाज घेत असते. डॉ. देवच्या भूमिकेची तयारी करताना मी तो शांतपणा, आश्वासक भाव जाणीवपूर्वक आणण्याचा प्रयत्न केला आहे. तो कसा बोलतो, कसा ऐकतो आणि शांतपणे प्रतिक्रिया देतो यावर काम केले आहे. मला हे जाणवले आहे की, डॉक्टर होणे म्हणजे केवळ तुमच्यातले वैद्यकीय कौशल्य विकसित करणे नाही, तर त्यात करुणेचा भाव खूप महत्त्वाचा आहे. माझ्या प्रत्येक दृश्यात हा भाव आणण्याचा मी प्रयत्न केला आहे.

बुधवार दि. २१ जानेवारी २०२६											
कल्याण बाजार पथर फोड एकच						मुंबई बाजार पथर फोड एकच					
२	५	६	९	३	४	५	८				
१३८	१५९	१७८	४६९	१४८	२३९	२४९	१७०				
३४५	२६७	३५८	३७९	२५६	५९०	४५६	२८८				
६७९	३५७	२४०	५७७	६७०	३३८	३३९	४४०				
जोडी				जोडी							
२३	- ५३	- ६१	- ९१	३१	- ४१	- ५०	- ८०				
२४	- ५४	- ६७	- ९७	३९	- ४९	- ५६	- ८६				
२०	- ५०	- ६८	- ९८	३७	- ४७	- ५२	- ८२				
जबरदस्त पास होणारे चान्सेस २१ जाने. २०२६											
बुधवार दि. २१ जानेवारी २०२६											
सर्व बाजार साठी	०२	- १२	- ४३	- ७३							
	०५	- १५	- ४६	- ७६							
	०८	- १८	- ४९	- ७९							
	४७९	- ३९९	- ४५५	- १२४							
सर्व बाजारासाठी	२४४	- ५८८	- ७७०	- ३४०							
	५५०	- ६६९	- ३३८	- ४६७							
सर्व बाजारासाठी											
सोम. ते बुध. ओपन डे				सोम. ते बुध. ओपन डे							
१८९	३७७	४७९	१९९	४८०	५००						
२८८	८	१६०	७	३८९	०	२८९	९	५७०	२	१४०	५
३७८	२५०	२९९	३७९	६६०	२३०						
सोम. ते बुध. ओपन डे				सोम. ते बुध. ओपन डे							
२४६	२३८	६९९	४७०	१९०	१२४						
३९०	२३७	३	२६६	४	५६०	१	२८०	०	२७८	७	
१२९	३००	४४६	३८०	३७०	४४९						
सर्व बाजारासाठी सिंगल अंक ओपन टू क्लोज											
८	९	०	१	७							
प्रो. बालाजी कुमार ९८२२४८६०३४											

राशीभविष्य
मे़ष : आज कोणताही नवीन प्रकल्प सुरू करण्यापूर्वी, तुम्ही एक सखोल योजना बनवाव आणि तुमच्या पालकांचा सल्ला घ्याल. सरकारी धोरणे आणि नियमांकडे बारकाईने लक्ष दिल्यास तुमचे काम सोपे होईल.
वृषभ : आरोग्याशी संबंधित समस्यांपासून तुम्हाला आराम मिळेल. कुलुळ गोष्टींवरून तुमच्या जोडीदाराला फटकारण्याऐवजी, त्यांना नम्रपणे गोष्टी समजावून सांगा.
मिथुन : खाजगी आयुष्यीतल प्रश्न मिटतील. तुमच्या मुलीची निवड एखाद्या इच्छित क्षेत्रात होण्याची शक्यता आहे. तुमच्या वैवाहिक जीवनात आनंद येईल. आज घाईघाईमुळे चुका होऊ शकतात. ताण घेऊ नका.
कर्क : आज, वैवाहिक जीवन सुसंवादी राहील. महिला ऑनलाइन नवीन पदार्थ शिकण्याचा प्रयत्न करतील. तुमचे वडील तुम्हाला महत्त्वाच्या निर्णयात पाठिंबा देतील. आज मित्रांसोबत गाठी आयोजित करू शकता.
सिंह : आज तुम्ही तुमचे काम पूर्ण करण्यात यशस्वी व्हाल. तुम्हाला प्रत्येक बाबतीत सकारात्मक राहावे लागेल. मित्रांसोबत जुन्या समस्यांवर चर्चा केल्याने तुम्हाला चांगले उपाय मिळतील.
कन्या : कामाच्या ठिकाणी तुम्हाला बदलीची चांगली बातमी मिळेल. स्पधेंत मुलांना यश मिळाल्यामुळे घरातही आनंदाचे वातावरण असेल. ताण वाढवणाऱ्या कोणत्याही गोष्टींवर जास्त लक्ष देऊ नका.
तुळ : तुमचा राजकीय कामाचा ताण वाढू शकतो. आज वैवाहिक कलह संपेल. वडीलधाऱ्यांचे लक्षपूर्वक ऐका आणि व्यत्यय आणू नका. आज सर्वांशी प्रेमाने वागा, जेणेकरून लोक तुमची प्रशंसा करतील.
वृश्चिक : खाजगी नोकरी करणाऱ्यांना पगार वाढेल, ज्यामुळे तुमची आर्थिक परिस्थिती सुधारेल. तुम्ही एखाद्या धार्मिक स्थळी जाण्याची योजना आखू शकता. व्यवसायातील मंदीतून तुम्हाला आराम मिळेल.
धनु : आज तुम्ही गोष्टी सुज्ञपणे करात. तुमच्यासाठी उत्पन्नाचे नवीन मार्ग उघडतील. विद्यार्थ्यांना आज लेखनात रस वाढलेला दिसेल. हार्डवेअरचा व्यवसाय असलेल्यांचे दुकान चांगल चालेल.
मकर : कौटुंबिक आनंद आणि समृद्धी वाढेल. आज दुकानातील विक्री चांगलीच वाढेल. आज तुम्ही जुने कर्ज फेडू शकता. तुमच्या जोडीदाराच्या भावना समजून घेण्यात तुम्ही यशस्वी व्हाल.
कुंभ : एम.टेक.च्या विद्यार्थ्यांना एखाद्या विषयाबद्दल गांधळ होऊ शकतो. कोणत्या तरी सल्ला घेणे चांगले राहील. आज तुमच्या मनात सकारात्मक विचार येतील. नवीन काम, जबाब

हे वक्तव्य म्हणजे हवेतली पतंगबाजी

या काळ्यात सर्वोदित भागांवर मर्यादित भागांवर टाकला जाणार असल्याने या काळ्यात नागपुरवठा मंडळा जिल्ह्यातील काही विशिष्ट भागांतील वीजपुरवठा अल्प काळासाठी खंडित होऊ शकते अथवा मर्यादित स्वरूपात भारव्यवस्थापन करावा लागू शकते. असे महावितरणने कळविले आहे.

हासागर मीडिया ग्रुप बातमी सर्व सामान्यांच्या मनातली.